

SLOVENSKI NAROD.

Izhaja vsak dan popoldne, izvenredne nedelje in praznike.
 Inzerati: do 9 petih vrst 1 D, od 10—15 petih vrst 1 D 50 p, večji inzerati petih vrst 2 D; notice, posilno, izjave, reklame, preklic petih vrst 3 D; poroke, zaroke velikost 15 vrst 30 D; žetivne ponudbe beseda 75 p. Popust le pri naročitih od 11 objav naprej. — Inzeratni davek posebej.
 Vprašanjem glede inzeratov naj se priloži znamka za odgovor.

Uredništvo „Slov. Naroda“ in „Narodna tiskarna“ Knaflcova
 ulica št. 5, pritrilčno. — Telefon št. 304.

Uredništvo „Slov. Naroda“ Knaflcova ulica št. 5, I. nadstropje
 Telefon št. 34.
 Dopise sprejema le podpisano in zadostno frankovano.
 Rokopisov se ne vrača.

Posamezne številke:
 v Jugoslaviji vse dni po Din 1—
 v inozemstvu navadne dni Din 1, nedelje Din 1-25
 Poština plačana v gotovini.

„Slovenski Narod“ velja:		V Jugoslaviji		V inozemstvu	
		v Ljubljani	po pošti		
12 mesecev	...	Din 144—	Din 144—	Din 264—	...
6	...	72—	72—	132—	...
3	...	36—	36—	66—	...
1	...	12—	12—	22—	...

Pri morebitnem povišanju se ima daljša naročnina doplačati.
 Novi naročniki naj pošljejo v prvi naročnini vedno po nakaznici.
 Na samo pismena naročila brez poslatve denarja se ne moremo ozirati.

Po zgodovinskem prazniku.

Pred par dnevi smo proslavili najvišje simbole jugoslovenskega naroda. Za nekaj trenutkov so nas prevladala topla čustva vidovdanske religije in nam pred očila preteklost in usodo velikega naroda, ki hlepi po svobodi in ujedinitvi. Danes živimo v samostojni državi, o kateri so sanjala stoletja kakor o neizvedljivem fantomu. Kaj je bolj naravnega, da se ob taki priliki spomnimo sedanosti in vprašamo, ali se jugoslovenski narod v celini zaveda teh velikih vidovdanskih simbolov in ali je voljan uresničevati zemeljsko srečo v novi državi in duševni zajednici na način, ki bi zadovoljeval za naše Vidovdanske ideale padle junake preteklosti in nam donal dobrotno kulturne in civilizatorične sedanosti.

Kakor je bila proslava v gotovih delih države prisrčna, tako smo videli druge pokrajine brezbržne ter v prikriti opoziciji proti jugoslovenski državnosti, proti tistemu notranjemu hrepenjenju po svobodi in državi, ki je bistvo vidovdanskega praznika. V celnem Zagrebu n. pr. nisi zapazil zastave, ki bi okrasila zunanost mesta in posvedočila praznik ujedinitve in svobode. Enako razpoloženje je bilo po bosanskih mestih, kjer vlada Spaho in tudi Slovenija, v kolikor je seljaška in klerikalna, ni kazala notranjega pričanja in navdušenja za vidovdansko slavnost.

Baš na ta dan in v pričo hrvatsko-muslimanske-slovenske opozicije, ki je naperjena proti osnovam zdrave in močne države, se ne moremo rešiti misli, da je treba ta konflikt našega notranjega življenja kakorkoli rešiti. Kakorkoli! In pa v najhitrejšem času! Razmere postajajo neznosne, razdor se poglablja in v Zagrebu natišča na dvojico državljani, ki se eden imenuje Srb drugi pa Hrvat in ki se brez vsake stvarne podlage in etnične ali tudi politične razlike sovražita na žive in mrtve. In vendar, kaj je to sovrašvo v pričo njihove notranje dobrote, v pričo njihove notranje enote, v pričo njihove, ki jo nudi skupna država in skupno življenje! Ne bomo opisovali nezmislivosti današnjega srbo-muslimanske-hrvatsko-slovenskega spora. On je v bistvu čustven problem, efekt demagoškega varanja širokih seljaških mas in napihovanja preteklosti proti interesom sedanosti. Rekli smo že opetovano, da je treba rešiti srbo-hrvatski spor v najkrajšem času ter radikalno. Ali s

lepa ali z grda! Mi ne moremo dopustiti, da nam brezvestni politiki z nezmišelnimi frazami vprizarjajo drugo Avstrijo in drugo Irsko. Odlasjanja mora biti konec.

Vpričo takega praznika in nesloge med tremi brati se obrača pogled na centralno vladno in njeno politiko v prihodnjih mesecih. Stvari niso enostavne ter je treba previdnosti, smotnosti, pa tudi odločnosti, da se jih obvlada na pravičen in za državo ugoden način. Najprej delovanje vlade v zakonodajnem oziru. Ostra je kritika, ki se zaganja v vladine zakonske predloge, ne smemo pa pri tem pozabiti, da izhaja deloma iz defetističnega tabora, ki je načelno proti zakonodajni sanaciji naših javnih razmer ter po drugi strani tudi desničarska opozicija ni stvarna, temveč diktirana iz želje po obstrukciji samoradikalne vlade in iz namena, da se vzpostavi stara koalicija in s pomočjo novih volitev pogloblja sedanje številčno razmerje med demokratsko in radikalno stranko. Vlada v svojem zakonodajnem delu ne sme kolebat. To delo je eden najbolj učinkovitih faktorjev državne in nacionalne konsolidacije. Zakonodajno urejanje nove gospodarske enote in duševne skupnosti zblizuje pokrajine in vtrjuje državno oblast.

Akutno za današnjo vladno pa mora postati vprašanje javnega mnenja na Hrvatskem in v Sloveniji ter deloma v Bosni, ki je izrazito proti konsolidaciji jugoslovenske državne oblasti. Znanje varnostne in prohibitive mere naj se poglablja. Demagoški politiki, ki sama ne ve, kaj bi hotela, se mora onemogočiti nadaljni vpliv na seljaške mase. Vlada bo našla pripravne ukrepe, da tozadevno izvede politiko odločnosti in smernosti, ki jo je izzvalo obnašanje federalističnega bloka letošnjo pomlad, ko je z nesnosnim političnim ravnanjem dokazal, da ž njimi ni mogoč pameten sporazum. Vlada se ne sme ponižati na vlogo učitelja politične pameti in razsodnosti g. Radića, Korosca in Sahe. Ti trije so po našem osebnem odgovornosti za defetistične struje v jugoslovenski javnosti. Pri masah z nižjo izobrazbo je namreč strankarsko vodstvo odločujoči faktor in zato naj se vlada pri sanaciji notranje-političnih razmer spopade s temi vodstvi samimi, ki so začetek in konec vseh naših notranjih nezd.

Toda kakor je zakonodajno delo in pa onemogočitev nadaljnega defetističnega rovarjenja vprašanje neposredne sedanosti, tako je obvladovanje in usmerjanje hrvatske in slovenske ter muslimanske javnosti, ki je danes še opozicijsko in defetistično, problem vladnega notranje-političnega dela v prihodnjih mesecih. In v tem oziru bi bilo pričakovati, da vlada preko širokega zakonodajnega dela v narodni skupščini išče stike z dnevnimi potrebami hrvatskih, slovenskih in bosanskih krajev, da jim zlasti na ekonomskem, pa tudi na prosvetnem in socialnem ter karitativnem polju posveti največjo pozornost. Na ta način bi jih približala državi in nacionalni skupnosti ter preobrazila današnje defetistično razmerje v blagotno in verno državljansko. Kar bi morala biti naloga parlamentarnih reprezentanc, naj vzame sama v roko. Verjamemo, da so v gotovih časih nasilne mere dobre in potrebne.

Toda čisto zadostujejo že same prohibicije. V glavnem pa je treba iskati stika z opozicijskimi pokrajinami samimi, z njegovim ljudstvom, z njegovimi prosvetnimi, šolskimi, ekonomskimi, kulturnimi, socialnimi, prometnimi, trgovskimi, obrtnimi in drugimi potrebami. Ako vlada v tej smeri započne velikopotezno akcijo, tedaj smo uverjeni, da bo opozicijskim demagogom izpodnesla tla in reorganizirala državo tudi na državnosociološko zelo važnem polju čustvenega odnosa posameznika in pokrajin do države, kar danes tvori naš notranje-politični problem.

Politika pridobivanja pokrajin in hrvatskega ter slovenskega ljudstva za državo, za vidovdanske ideje se mora torej držati treh velikih smernic: pozitivne in strokovno dobrega zakonodajnega dela v narodni skupščini, odločnega nastopanja proti defetističnim politikom in pa novega pospeševanja pokrajinskih potreb in želj.

Priateljstvo in sovrašvo.

Naš članek »Ali bo Italija še nadalje vodila protislovensko politiko« je dobil živahen odmev v tržaškem »Piccolu«, ki ga priobčuje skoro v celoti, potem pa glede na naš nasvet, da bi se morala Italija v svoji politiki napram Srednji Evropi in Balkanu preokreniti na stran Slovanov, trdi, da Italija že hodi po potih, ki imajo vsvariti med obema državama najboljše odnošaje. Na to odgovarjamo, da Italija pač išče s Čehoslovako in Jugoslavijo stikov, s katerimi bi se dobro okoristila, ali ti stiki so le gospodarskega značaja; v svoji zunanji politiki stoji Italija čisto odkrito proti Čehoslovaki in proti naši državi. Obe hoče trkovsko izrabljati, zajedno pa z njunimi nasprotniki za branje pričačkani veliki slovanski razvoj na severu in na jugu. To je usodna pogreška italijanskih vodilnih politikov, da mislijo priti do gospodarske veljave med srednjeevropskimi in balkanskimi Slovani potem razdorne politike ob strani naših sovražnikov.

Naše sosedstvo z Italijani je tako, da smo navezani drugi na druge in realno življenje zahteva razmerje, ki mora izrasti v prijateljsko, ako res iščemo jedni in drugi dobro in srečno prihodnost svojima domovinama. Samo po sebi je razumljivo, da se mi čisto nič ne vitkamo v italijansko prizadevanje po poštenih zvezah z drugimi državami. Naravno je, da si vsaka država

želi mejašev, s katerimi more živeti v sporazumu in v polnem uveljavljanju svoje moči. Sosedstvo pa treba s preudarkom pretehtati in pretehtati njegovo vrednost; to velja tudi za zaledje. Ako Italijani to store, morajo priti do zaključka, da potrebuje Italija v svoj prid napram Slovanom precej drugačnega nastopanja nego je bilo dosedanje.

Italija je grešila že leta 1918., ko ni hotela slediti dr. Benešu, ki je bil predložil Orlandu spomenico za sporazum po njegovem ednem pismu. Italijani so italijansko in čehoslovansko državo. Spomenica je obsegala poleg drugih točk tudi priprave za gospodarsko italijansko-čehoslovansko sodelovanje na Balkanu in skupno akcijo v podonavskem problemu. Dalekovidni dr. Beneš, ki je že poprej v italijanski reviji »La Voce del Popolo« razkladal antanti, kako treba izdelati za Srednjo Evropo nov politični sistem, je hotel postaviti Italijo na čelo reorganizacijskega dela v Srednji Evropi skupno s Čehoslovako. Ali italijanski državnik so bili visoki gospodje, ki so »romantizirali« prezirali češkega Beneša in Orlandu je bil tako priazen, da mu na spomenico še odgovoril ni. Omejeni Sonnino je sanjal še o nekaki vzpostavitvi Avstro-Ogrske, h kateri bi spadala tudi Hrvatska in Slovenija, in v to svrhu je metal na Hrvatsko milijone.

Sforza se je trudil, da bi l kvadiral habsburške blodnje Sonninove politike all komaj se je nekoliko približal novim slovanskim državam, so ga že vrgli nacionalci, prežeti slavooblie, in junaško je nastopil prosluli marchese Della Torretta, ki je bil tako nesramen, da je čehoslovaki vladi predložil račun za 170 milijonov stroškov za čehoslovake čete, ki so se borile na italijanski fronti proti Avstro-Ogrski. Pristen madžarofil in slavofoh je bil gospod marchese, no, zato pa je toliko hiterle zrasla mala antanta. Takrat se je v prvih italijanskih glavah posvetilo, da je Italija nekaj zamudila. Spraševali so se, kje pa je ona napovedana konfederacija z nemško-madžarsko prevlado? Schanzerja je prevrnil z zunanje politike Mussolini. Ali se je kaj izpremenilo? Nič. Italijanski listi in politiki gradijo dalje političen zid okoli Jugoslavije, trude se, da odvrnejo od nas vse sode, ki naj bi bili neprestano neprijateljsko razpoloženi proti nam.

Tako je delala Italija do današnjega dne. To so dejstva, ki se ne dajo utajiti. »Il Popolo d'Italia« se je glede očitkov povodom sofijskih dogodkov ljuto razburil in zahteval zadoščeno za italijansko javno mnenje, ukažujoč, da se ima »nepoboljšljivim jugoslovenskim ovčarskim psom« nadeti nagobčnik. Taka prostasčina pusti nas popolnoma hladne. Vskak da od sebe le to, kar ima. V fašistovskem besednem zakladu prevladujejo psovke in ako glavni organ fašistov v Rimu piše o ovčarskih psih, pa se onorevole Giunta v Trstu rad raztorkoti na »srbske sviniske pastirje«. Dobro jim teknilo gospodom fašistom!

Poleg očrtane politične je še druga, posebna, vojna stran, ki prča, da Italija doslej napram nam ni hodila po poti, ki vodi do dobrih medsebojnih odnošajev. Transport srbskih čet po njihovem albanskem trpljenju ostane kljub vsemu oporekanju pega na italijanski vojni zgodovini. Zakaj je pridržala Italija po prelomu na Plavi jugoslovenske polke in jih ni pustila domov? Armadno poveljstvo se je hotelo pred ljudstvom postaviti s človešk. plenom in italijanski državnik so računali z ustrašovanjem baš rojene Jugoslavije, da bi bil vojni dobiček za Italijo toliko lepši. Kako je postopala italijan. vojaška in politična oblast z našim ljudstvom na zasedenem ozemlju? To so stvari, katerih se drže duševne in telesne muke take vrste, da se nikdar ne pozabijo! Italija je polna grehov do nas, zato pa

Conan Doyle:

12

Razpad in vstajenje svetovja.

Roman.

III.

V vrtilcu.

Prostor, ki naj bi bil pozorišče našega nepozabnega doživljanja, je tvoril ličen, približno štirinajst kvadratnih čevljev obsežen boudoir, ki ga je nad vse okusno uredila ženska roka. Zagrijalo iz rdečega žameta ga je delilo od sobice, ki je profesorju služila za oblačilnico. Od tu se je prišlo v prostorno spalnico. Naš poizkus se je odigral torej v tej dvorani. Vrata in okviri pri oknih so bili vsepovsod oblepljeni s trakovi s firnežem oblitega papirja, da zares ni mogel skozi niti dih ne. Nad nekimi drugimi vratmi, ki so vodila v predsobo, je visela zračna odpiralica, ki se je dala odpreti s pomočjo vrvice, v slučaju, da bi potrebovali dotok svežega zraka. V vsakem kotu je stala, vsajena v lesen lonček, velika listnata rastlina.

Posebno preglavico mi povzročala zelo kočljivo in za življenje važno vprašanje, kako bi se sprostili odvečnega ogljika, ki ga izdihavamo, da pa pri tem ne bi kakorkoli že potratili dragocene

gasila,« je dejal Challenger in zamišljeno motril vseh pet ob stene naslonjenih posod s kisikovim plinom.

»Da bi imel za te priprave več časa na razpolago, bi na rešitev tega vprašanja osredotočil vse svoje duševne sile. No, pa tudi tako upam uspeti. One rastline tam nam bodo tudi koristile. Dve posodi s kisikom sta že itak pripravljene, da bosta tekoma nekaj trenutkov sposobni za uporabo. Na ta način se ne smemo bati presenečenja. Vsekako pa poskrbimo, da se ne oddaljimo preveč iz te sobe, kajti vsak hip utegne nastopiti kočljivi trenutek.«

Na balkonu je gledalo nizko pa široko okno. Od tu se nam je nudil prav isti razgled kakor iz pisarne. Pogledal sem venkaj, a opazil nisem ničesar izrednega. Pred mojimi očmi se je vila stezica v lahni zavojnicah dol po griču. Po njej se je počasi spenjala okorna kočija, podobna kakemu predpotopnemu preostanku, kot jih dandanes najdeš še v samotnih selih. Dalje v dolini sem zagledal pestunjo, ki je porivala majhen otroški voziček, z drugo roko pa vodila otroka. Od streh so se vsepovsod vzdigovali modri, dimasti oblaki, ki so vdalj širni pokrajini značaj spokojne umirjenosti in domačnosti ugodja. Prav

nikjer, niti na modrem svodu, niti na osolnjeni zemlji ni bilo sledu o prežečem svetovnem poginu. Na poljih so se vrstile pridne žaničice, na igrišču pa so se gibali urni igralci po dva ali štirje skupaj.

V glavi mi je kar vršelo in vrelo, čudna zmedenost me je prevzemala in moji prevroči živci so trepetali v taki razburjenosti, da sem se kar čutil brezbriznosti in hladnokrvnosti onih ljudi tam zunaj.

»Zdi se mi, da se oni pečutijo prav dobro,« sem pripomnil in pokazal na igrišče.

»Ste li kdaj že igrali »golf«?« je vprašal lord John.

»Ne, še nikdar.«

»No, mladi prijatelji, če boste to poizkusili, utegnate spoznati, da, kadar se pravi športnik zatopi v svojo igro, ne neha prei, dokler ga ne prebudi šele grom vesolinskega konca. Halo! Že spet je pri telefonu pozvonilo.«

Od časa do časa, med in po južini, je profesor odhitel v svojo pisarno, kamor ga je klicalo rezko zvokljanje. Tedaj nam je vsakokrat sporočil vesti, ki jih je pravkar prejel. Še nikoli, odkar obstoja svet, nismo čuli tako strašnih poročil. Od juga se je semkaj priplazila velika senca, nalikujoča ogromnemu va-

lu smrti. Egipt je prestal strašno groznico in se pogreznil v nevzdržno spanje. V Španiji in na Portugalskem je divje borbe med ljudsko stranko in anarhisti prekinila tišina smrti. Iz južne Amerike ni došla nobena vest več. V južnih pokrajinah severne Amerike je postalo prebivalstvo po ljutih plemenskih bojih plen vseuničujočega strupa. Bolj severno, v deželi Marylanda, je bil učinek komaj znanen. Kanade pa ni obvejal niti duh otrova ne. Nasprotno pa so Belgija, Holandska in Danska kar tonile v strupeno valovje. Od vseh krajev so prihajali v središča znanosti obupni klici na pomoč, nesrečni ki so prosili in rotili po rešitvi najslovičnejše kemike in zdravnike. Tudi astronomi so prejel kopice vprašanj. Toda vsaka pomoč je bila izključena. Pojav je bil splošen in izven človeške moči in znanosti. To je bila smrt — brezbolestna, toda neizbežna — smrt, ki ni prizanašala ne mladini, ne starim, ne zdravim, ne bolnim, ne revežem, ne bogatinom. Taka so bila poročila, ki so na nas udarjala iz telefonske cevi v odsekanih, obupnih klicih. Velika mesta so že vedela za svojo usodo in se — kolikor smo uvideli — že pripravila, da jo prenesejo vdano in častno.

Se vedno se je pred nami iskrla solnčna pokrajina, še vedno so se tam-

kaj kretali seljaki in športniki, ničesar hudega sluteči, kakor ovca pod nožem krutega mesarja. Docela neverjetno! Toda kje naj bi tudi polzvedeli? Blazno čudo se nam je vsem približalo s strahotnimi, ogromnimi koraki.

Pravkar je kazalec na uri pokazal tretjo popoldansko uro. Ko smo še zrl skozi okno, se je tam zunaj prav gotovo raznesla neka vest, kajti seljaki so v diru zbežali s polja, nekateri športniki pa so hiteli v klubove prostore — kar tekli so, kot da se hočejo umakniti pretečenemu naliivu. Mali žogarji so stopicali za njimi. Pestunja z otrokom se je obrnila in na vso moč gnala voz dol čez grič. Videl sem, kako je položila roko na čelo. Kočija se je ustavila in utrujen konj je nagnil glavo dol do kolen. Zdelo se je, da ga je premagal spavec. Nad nami se je božilo zamolklo-moder nebo v žarkoviti poletni prelesti in po brezmejnem oboku so pluli lahni beli oblaki. Če je bila človeški usodi namenjena smrt, se je bela uničevalka vsaj oblekla v haljo lepote. Toda uprav ta nežna ljubkost prirode je še bolj kruto povečala pretečo, strašno katastrofo, saj smo se morali pripraviti na naglo in neumljeno ločitev od tako mirnega in prijetnega življenja.

ni res, kar misli »Piccolo«, da se ona že nahaja na poti, katero smo jej napram Slovanom nasvetovali v svojem zvonu omenjenem članku. Za svojo znanjo politiko je podedovala od tiste tako proklete Avstrije razupito geslo »Divide et impera!«! Ločiti Čehoslovake od Jugoslovenov (kako se hvalijo v javnosti italijanski senatorji s prepričanjem koridora!), ne pripustiti mirnega sosedstva z Bolgari, Madžari, Rumuni, Grški in Albanijo držati proč od Jugoslavije, posebno pozornost pa obračati Madžarski, ki je najbolj bojno razpoložena. Deliti in v zmešanji v Srednji Evropi in na Balkanu zavladati počasi pa gotovo. Tako in v to svrha dela dosedanja Italija, pozabljaljo, da je avstrijsko - madžarsko geslo sicer uspevalo precej časa, toda končno je monarhijo upropastilo.

Vsi oni v Italiji, ki tako radi govore o Italofobiji v Jugoslaviji, naj si blagovolijo ozledati italijansko slavofoobijo in malce naj mislijo pri tem! Pot do sporazuma z Jugosloveni in tudi do ugodnih odnosov s Čehoslovako ni mogoča s sladko besedo na jeziku, pa

s strupenim sovraštvom v srcu. Ako Italija res stremi po splošnem miru in gospodarskem delu in ako jej je res do dobrega sosedstva, pri čemur prihajajo v poštev v prvi vrsti Slovani, potem mora obračunati s svojo dosedanjjo zunanjo politiko in pričiati z uspešnejšo.

Pričetek pa tiči še v njeni notranji politiki, v postopanju z julijskimi Jugosloveni. Naj nikar ne mislijo Italijani, da ako bidejo naš narod po enem licu v Julijski krajini, bodo mogli udarjati po njegovem drugem licu v Jugoslaviji. Opetovano naglašamo, da gre sporazum Italijanov z nami skozi srca julijskih Jugoslovenov.

Mi govorimo odkrito, ker iskreno iščemo konca sporov in napetosti med našo in italijansko državo. Zadnji čas je, pa za obe strani, da nadomestimo med nami vedno večjo razdaljo ustvarjajoče sedanje stanje pošten sporazum, ki bo koristen in v zunanji politiki, pa tudi v notranji, v slednji morda že nič manj Italiji kakor Jugoslaviji. Odgovor na vprašanje, ali je očitni dogovor mogoč, je v ustih italijanskih državnikov.

Po atentatu na ministrskega predsednika g. Pašiča.

— Beograd, 29. junija. (Izv.) Na Vidov dan, ob drugi obletnici sprejetja vidovdanske ustave, so se vršile dopoldne velike manifestacije beogradskega meščanstva za narodno in državno edinstvo. Manifestacije so potekle mirno in zelo svečano. Brez razlike na politično pripadnost je veliki zbor po svojih govornikih naglašal odločnost, da se stopi na branik za enotnost države in da se ta boj izvaja z vsemi razpoložljivimi sredstvi. Med govorniki ni bilo nikakega nesporazumljenja.

Nepričakovano izvršeni atentat je zapustil v beogradske parlamentarne in politične kroge ali še bolje v vsej beogradske javnosti neizbrisno globok utis. Beograd zadnje tri dneve živi samo pod silo tega dogodka. Atentat je parlamentarne kroge povsem iznenadil. Po končanih manifestacijah, ko se zopet vrača normalni tok političnega življenja, se izrekajo merodajni krogi za to, da vlada začne z obrambo domovine in enotne države z vsemi legalnimi sredstvi ter da odločno nastopi proti tajnim elementom, ki v dejani, agitacijo, z govorom in potom tiska rovarijo proti sedanji državni obliki.

Na iniciativno mestnega odbora radikalne stranke je bil na Vidov dan 28. t. m. ob 11. dopoldne sklican velik manifestacijski zbor pred narodno gledališče pri spomeniku kneza Mihajla. Shoda se je udeležilo okoli 10.000 beogradske meščanstvo. Razni govorniki brez razlike političnega prepričanja so soglasno poudarjali, da ni bil atentat napreden proti osebi predsednika kraljevske vlade, marveč v glavnem proti obstoju državne enotnosti. Storiemo nasilje proti državi, državni in narodni enotnosti naj ima za posledico, da se osnuje enoten nacionalistični blok, da se organizira enotna fronta nacije proti notranjim in zunanji sovražnikom.

Po sprejetju resolucije, vsebujoči glavne misli za ohranitev države, je okoli 5000 ljudi odkorakalo pred stanovanjem ministrskega predsednika g. Pašiča. Manifestanti so prirejali velike ovacije ministrskemu predsedniku, vsklikajoč: »Živel kralj, živel Pašič!« Zanimivo je dejstvo, da ves čas manifestacij ni bilo čuti niti enega medikla, ki bi hotel izzvati slabo razpoloženje in bi lahko vzbudil kake difference in nesoglasja.

Med ovacijami je posebna deputacija meščanov izročila g. Pašiču na shodu sprejeto resolucijo, ki veli: Meščani mesta Beograda, prozati pravega patriotizma, izražajo svoje veselje, da ni uspel atentat na beogradskega meščana, največjega državnika naše države g. Nikole Pašiča. Na svojem velikem zboru obsojajo vse poskuse, s katerimi bi se skušalo uničiti največje svetilje našega naroda, dosežene po velikih naporih tekom stoletij s strani našega naroda, obsojajo vse poskuse, ki odpirajo vrata anarhiji. Hvaležni smo previdnosti, ki je včeraj na predvečer Vidovdana rešila največjo državno glavo, najboljšega sina naše zemlje. Meščani mesta Beograda tem potom izražajo svojo radost g. Pašiču, da je ostal vključ vsemu živ in zdrav in ni podlegel v borbi proti neprijateljem naše zemlje. V tej borbi naj i nadalje vstraja, služeč kralju, državi in narodu!

(Viharni klici: Živel kralj Aleksander! Živel ujedineni narod! Živel naš predsednik!)

Ministrski predsednik Pašič se je z balkona svojega stanovanja kratko zahvalil. Kratko je izjavil: Bratje! Vam se zahvaljujem za srčne in iskrene pozdrave. Vse svoje življenje sem deloval za dobrobit naroda in še to malo časa, ki mi preostaja, hočem posvetiti dobrobiti naroda, pa naj uganjajo karkoli si bodi neprijatelji našega narodnega ujedinenja. Ta velika skupščina mi je jamstvo, da ne bo zamrla ideja osvobodila in ujedinenja tudi tedaj, ko me več ne bo. Naj živi naše osvobodjenje in ujedinenje! Gnev naj pade na vse, ki so proti temu delovali!

Te besede je narod viharno pozdravil z vsklikanjem in ovacijami g. Pašiču.

— Beograd, 30. junija. (Izv.) Diplomatični zbor je atentat presenetil. Vsi diplomatični zastopniki so takoj poročali svojim vladam o atentatu. Izrazili so takoj ministrskemu predsedniku svoje čestitke, da je ostal nepoškodovan. Tekom včerajšnjega dneva je ministrski predsednik sprejel od vseh zavezniskih in nam prijateljskih držav iskrene in tople čestitke. Čestitali so mu Poincaré, dr. Beneš, Svehla, Bratianu, Duce, Venizelos in Aleksandris.

KAKO JE BIL IZVRŠEN ATENTAT.

Beogradskega presbira je izdal takoj po atentatu uradni komuniké, kako je bil atentat na ministrskega predsednika Pašiča izvršen. Komuniké veli:

Danes ob 1. uri popoldne, ko se je predsednik kraljevske vlade g. Nikola Pašič vračal v avtomobilu iz narodne skupščine, je streljal na njega v ulici pred ministrstvom javnih del neki mladenič, star 25 let. Oddal je šest revolverskih strelcev. G. Pašič je bil lahko ranjen na licu. Občinstvo, ki je obstalo na strele, je takoj zasledovalo atentatorja. Množica ga je hotela na licu mesta linčati. Redarstvo je formalno poskušalo rešiti atentatorju življenje. Avtomobil je g. Pašiča takoj odpeljal na stanovanje. Komisarjat narodne skupščine je takoj začel preiskavo. Atentator je bil izročen mestni upravi v zapore. Prva vest o atentatu je v Beogradu vzbudila veliko senzacijo. Atentator se zove Rajić in biva že delj časa v Beogradu.

Podrobno poročilo o atentatu veli: Po končani skupščinski seji se je predsednik kraljeve vlade g. Pašič ob 1. uri popoldne odpeljal v zaprtim avtomobilu na svoj dom. Pred poslopjem ministrstva za javne gradbe je neki suh človek oddal šest strelcev. Trije strelci so prebili samo okno in niso po-

godili žrtve. Sofer je iz strahu ustavil avtomobil. Atentator je skušal bežati, a so ga zasledujoči dohiteli in prišli. Eden revolverski strel je Pašiča lahko ranil v mišico in razven tega je g. Pašič raven na licu okoli nosa in očesa. Te rane so povzročili razdrobljeni kosci okna.

Na komisarjatu narodne skupščine so takoj ugotovili atentatorjevo identiteto. Je to bančni uradnik Mihajlo Rajić, rojen v Budimpešti 1897. rodom iz Vel. Gradišča v Srbiji, kjer je bil njegov oče trgovec, a je moral kot pristaša Karadžorjevičev zapustiti svoje rodno mesto in bežati v Budimpešto. Atentator je bil zadnje čase nameščen pri reparacijski komisiji v Passavi, kjer je imel 2100 franc. frankov plače.

Kolikor so znani rezultati dosedanjih poizvedb, niso mogli dokazati, da je atentator zasledoval tudi politične cilje. V Skopje in v Zagreb so odšli politični uradniki, ki imajo voditi točno preiskavo in zbrati ves dokazni material. Uspehi teh poizvedb v Sofiji in tudi v Zagrebu še niso znani.

Pismo iz Rusije.

V beogradske ruskem listu bere mo ta-le zanimiv izvleček iz pisma, ki ga je nedavno prejel nek emigrant: Tebe zanima, kako živimo? Evo: lanko in predlansko leto smo strašno gladovali, lačni smo bili, da si ne moreš misliti. Jedli smo vse, dobesedno vse. Mrhovina je bila prva in poglavitna jed. Letos nas je lakota nekoliko zapustila, ker je bila lanska letina dobra; zato pa nas teži druga nadloga in sicer davki. Vsak kmet, ki ima zemljo, mora plačati davek od vsega zemljišča, ne glede na to, koliko je obdelal in posejal. Sploh je zemlje kolikor in kjer hočeš, samo obdelovati je ni mogoče, ker primanjkuje živine in poljedeljskega orodja. Vse je polomljeno in za popravilo ni nobenih sredstev, ker je vse pokradeno in uničeno. Lahko si misliš, kako težak je položaj, če ti povem, da je bilo 1920. leta v stanici (kozaška naselbina) 80 tisoč glav goveje živine, sedaj pa je ostalo samo še 426 glav. Konj je bilo približno tudi toliko, sedaj pa jih je še kakih 300. Pa obdeluj zemljo in seji žito, če moreš. In kako naj sejemo, če za zahteva država od zasejane zemlje 75 % davka in poleg tega še od vsakega orala 8 funtov v naturi. Davek v denarju znaša od vsake glave goveje živine 56 milijonov, od delavca pa 14 milijonov. Zavarovalnina znaša 28 milijonov, meščanski davek od osebe 6 milijonov, skratka, davek je treba plačevati od vsega, kar ima kmet na svojem posestvu. Niti mrtvemu inventarju in kokošim ne prizanašajo. Izgubili smo skoraj vse, kar smo imeli, ostalo je nam samo najpotrebnejše. — Bosi in raztrgani hodimo po vasi. Pomisli samo, kakšne cene so pri nas! 1 funt kruha 2 milijona, mesa 6—10 milijonov, pud pšenice 10—12 milijonov, rastlinskega olja 200 milijonov, masla 400 milijonov, čevlji 800 milijonov od 1 milijarde, krava 3 milijarde, konj 5 milijard. Sploh je vse strašno drago. Posebno pa nas tare tatvina in rop, ki se v zadnjem času izredno širi.

Ljudstvo je obupano in pričakuje od nekod rešitve. Razprostira roke in kriči. Rešite nas teh grozot in tlačanstva! Toda zaman! Na klic nihče ne odgovarja, pomoči pa pričakuje kakor Boga. Ljudstvo živi kakor v past. Ponekod si skuša pomagati z uporom, toda rdeča armada pod poveljstvom

vom komunistov zatira vsak poskus oborožene vstaje in kruto kaznuje nepokorne ne glede na spol in starost. Če se bo to življenje nadaljevalo še 1—2 leti, bomo menda vsi poginili. Iz cerkva so pobrali vse zlate in srebrne predmete. Žito smo oddali za dolg in ostal sem popolen berač. Naši bratje emigranti, ki so se vrnili domov, pa se de v eraričnih stanovanjih pod stražo. Častniki so na večni službi. Pravice nimajo nobenih, pač pa pišejo na zahtevo centralne oblasti vsak mesec anke, kako in zakaj so služili v dobrovoljni armadi. Ankete se stalno menjajo, pregleduje jih posebna komisija čezvračalke in kakor hitro ni kaj v redu, jih pošljejo takoj v Moskvo. Ob lasti je pri nas ta-le: izvrševalni odbor, milica, komunistična organizacija in komisar. Sovjet se volji po ukazu, načelniki milice pošiljajo iz centra, komunistična organizacija pa obstoji deloma iz domačinov, največ pa je priseljencev. Tudi babji odbor imamo, ki razpravlja o družinskih zadevah. Njemu pomaga arhimandrit, ki se peča z ločitvijo zakon in pogrebi. Brez njegovega dovoljenja mestno duhovništvo ne sme izvrševati teh obredov. Napisal bi še mnogo, pa se bojim, da bi za papir ne plačal z glavo. Danes pišem, jutri pa bom morda že sedel v podzemlju. Pričakujemo rešitve kakor Boga. Piši. Kaj res ne bo nihče odgovoril na naš klic?

V teh vrsticah se jasno zrcali duša ruskega naroda. Potrpežljiv in udan v voljo božjo do skrajnosti, mističen in naiven v svojem svetovnem naziranju stoji v vrtincu političnih dogodkov in čaka kakor dete, kdaj in od kod pride močna roka, ki mu bo pomagala znova na noge. Kdor je opazoval preproste ruskega človeka v času, ko je razsajala burja socialne revolucije, se je lahko prepričal, da je ta stomilijonska, po narodi izredno zdrava, proti vsem nezagodam obporna masa v pretežni večini sprejela katastrofalne dogodke kot nekaj predestiniranega, usodnega, kot nekako kazen za greh, ki je živel seveda samo v domišljiji vernega, carju in Bogu zvestega ljudstva. O samopomoči, o tem, da je vsak posameznik kakor tudi narod svoje sreče kovač, ni mislil in še danes menda ne misli ruski kmet in delavec, ki mu je revolucija uničila mladostne vse imet-

je. In sedaj, ko je že poteklo skoraj 6 mučnih in težkih let, še vedno sanja o čudotvornem odrešeniku, ki bo prišel od nekod, da mu uredi notranje življenje. V tem mističnem pričakovanju gre ruski narod tako daleč, da se ne zgane, da ne pomišlja o kakem resnem odporu proti nasilju komunistič. stranke, temveč smatra, da je zunanji svet dolžan skrbeti za njegovo usodo. Kako dolgo bo še živel v tej samoprevari?

Proslava spomina Josipa Reslija

Na starem pokopališču pri Sv. Krištofu počiva prah velikega češkega rojaka, izumitelja ladinskega vilaka Josipa Reslija. Skromen spomenik, ki so mu ga postavili hvaležni potomci, se je bil pod udarci časa in vremenskih nezdod že nekoliko pokvaril, toda v zadnjem času so ga tukajšnji Čehi renovirali in sedaj stoji na grobu dobrotnika človeštva kot živa priča hvalečnosti in priznanja onih, ki jim je slavni pokojnik s svojim izumom zapustil neprecenljivo dedščino. V sredo smo obhajali 130letnico rojstva tega zaslužnega moža. Češkoslovaška obec v Ljubljani je sklenila na skromen način proslaviti njegov spomin. Ob 6. popoldne so se zbrali na pokopališču člani obce in zastopniki naših organizacij. Med njimi je bil generalni konzul češkoslovaške republike dr. Otokar Beneš, zastopnik inženerske zbornice in združenja geometrov inšpektor g. Ružička, zastopnik inženerskega združenja ing. Mencinger in Pehani, jugosl. šumarskega združenja dvor. svet. ing. Rustja, nadsv. Obereiger, ing. Tavčar in Rušič, tehnične fakultete prof. dr. Richard Zupančič, gradbene direkcije ing. Zajc, Krajc in Skaberne, župan dr. Perič je bil službeno zadržan in je postal pismeno opravičilo. Češkoslovaška obec in jugoslovensko šumarsko združenje je podelilo po svojih zastopnikih na grob Reslija dva sveža venca.

Proslavo je otvoril predsednik obce ravnatelj F. Chvatal, ki je pozdravil navzoče, izrazil v imenu obce zahvalo za udeležbo in v kratkih besedah omenil zasluge moža, čigar 130. rojstnega dne se spominjamo danes na njegovem grobu. Nato je govoril v imenu Č. o. ing. dr. Kasal, ki je v globoko zasnovanem govoru očitil življenjepisa, delovanje in usodo velikega izumitelja. Reslija s svojim izumom ni doprinesel ogromne koristi samo slovenskim narodom, marveč vsemu človeštvu, kajti ladjni vijak je pomenil epohalen dogodek v razvoju tehnike. Žal, da so se tuji polastili njegovega dela in da med sodobniki Reslija ni našel pravega razumevanja. Na slovenskih tleh, kamor se je preselil, da bi v miru nadaljeval svoje delo, je našel drugo domovino, ki mu je bila dobra mati do konca življenja. Kako je znal jugoslovanski narod ceniti njegove zasluge, priča spomenik na grobu in spominska plošča na hiši v Pleturju, kjer je Reslija živel prva tri leta na naših tleh. Spominsko ploščo mu je postavilo bivše kranjsko primorsko gozdarsko društvo l. 1911. Govornik se s hvaležnostjo spominja pokojnega ljubljanskega župana dr. Ivana Tavčarja, ki je s svojo plemenito požrtvovalnostjo pripomogel, da se je spomenik na Reslijevem grobu obnovil. Č. o. bo ohranila tega velikega dobrotnika v trajnem spominu. Dalje s hvaležnostjo omenja sedanjega župana dr. Periča, ki je obljubil, da bo mestna občina prevzela spomenik v nadaljno oskrbo.

V imenu jugoslovanskega šumarskega združenja se je spominjal pokojnega veleuma dvor. svet. ing. Rustja. Naglašal je, da Reslijevih zaslug niso

Fr. Z.

Znamenit jubilej.

Naš najmlajši — ime mu je Lev, toda ni ne pol tako krvolóčen — je praznoval te dni v blaženem zatišju družinskega kroga sedemletnico svojih prvih plenic in ni blaženega zatišja vzeti čisto dobesedno, kajti so v družinskem krogu štirje otroci, živi so kakor žrebički, glasni kakor žerjavi.

Če se bodo stvari razvijale pravilno in po naravnih zakonih, ni pričakovati, da bo naš Lev še v drugič slavil sedmo obletnico imenovanega dejstva. Po temtaku pa je ta njegov jubilej pravzaprav redek jubilej in zaslužni, da se ga javnost spomni s par vrsticami, in naj se javnost ne boji, da ji bo zaradi tega padla s glave krona. In se mi zdi, da zahteva običaj, in zato bodi še povedano, da praznuje naš Lev svoj jubilej ob razveseljivi čilosti telesa in duha. In kar je poglavitno pri jubileju in z njim združenim slavljenjem, tudi ob zdravem želodcu in ob neskaljeni sili in slasti.

Preteklost njegova je bila, ako izvzamemo prvi dve leti, precej neomadeževana. Napredoval je v letih in modrosti in je sedaj redni slušatelj prvega razreda javne ljudske šole in vživa zraven vsak dan v premoru ob desetih žemljah za dve kroni.

Cepilene kože je preстал z odliko, enako uspešno je opravil tudi prvo spoved in sveto obhajilo. Sedaj, kar

se spovedi tiče, mu je s par grehi prišlo na pomoč starejša sestra — fantek je še majhen, pet pedit meri, šeste pol in še ne ve, koliko velja svet. Toda imamo vanj zaupanje in se zanašamo, da bo z leti še samostojnejši postal tudi zastran grehov.

Mislím, da pravih svojih grehov naš Lev sploh nima, ko še ne bere prepovedanih listov, ni član prepovedanih društev in ni volilec, da bi volil na prepovedano stran. Zato sem preudaril položaj in dospel k zaključku, da utegne njegova molitev več zaleči pred nebeškim prestolom nego moja, in sem dekku poveril nalogo, da mi vsak večer tudi še za glavni dobiček v državni loteriji. Ta bi nas rešil iz sapuna. Sapun je milo ali žajfa. Ako ne bo nič potem mi ostane samo še sv. Anton. Gospa Meta je pravila, da so bile vse njene goreče prošnje pri drugih nebeških veljajah brez uspeha. Pa se je obrnila na sv. Antona in glej! — ustregel ji je hitro, točno in solidno. In je sv. Anton sploh jako priporočljiva tvrdka. Samo da stane. Gospa Meta je rekla, da mu vsakikrat dinar potisne v puščico — brez dinarja da se tudi sv. Anton ne gane. Pa je bil nemara vedno takšen in se ni pohnjhal šele v naši kraljevini.

Naš Lev je povedal, da je bilo pri spovedi »luštino«.

»Luštino« se mu zdi vse pod milim nebom. Po svoji čudi je sploh »zadolvoljni Kranjec«. Oziroma ne vem, kako bi se mu reklo sedaj, ko ni več Kranjec, nego je stopila na mesto

kranjske dežele ljubljanska oblast. Po ustavi bi kazalo reči »zadolvoljni državljani kraljevine SHS izpod ljubljanske oblasti«. Malo dolga je ta beseda. Tudi za kranjsko klobaso je nerodno, ko izgubi svoje pošteno staro ime. Novo ime, kakršno bi ji šlo po ustavi, je res predolgo posebno človeku, ki lačen pride v gostilno in bi si jo rad hitro naročil. Jaz bi predlagal, da jo kratkoma prekrstimo v SHS klobaso, da tako doprinesemo k ujedinenju tudi mi svojo žrtve in svoj delež in bo konec bridkim očitkom.

Kar se potem zopet tiče Leva, tudi po svetem obhajilu je povedal, da je bilo »luštino«. Bil je belo oblečen od nog do glave in mu je bila obleka čisto prav. Prevzel jo je za starejšim bratom in če bi mu bila še prevelika, pa bi ne bil šel letos k svetemu obhajilu, ampak bi čakal bližnjega leta.

Taka je ta reč in kadar je bil naš Lev pri zobnem zdravniku, da mu je izdril kak majavi zob, se je takisto pohvalil vsakikrat, da je bilo »luštino«.

Pa sem dejal: »Če je bilo »luštino« pri zobnem zdravniku, ti ni treba še druge zabave in kina in vrtljaka in si prihraniš denar.«

Začuden me je gledal, pa sem se držal jako resno, pa mi je verjel in je to njegova hiba, da preveč verjame.

Odkar je bil pri zobnem zdravniku, se je naučil in zvižga skozi zobe. Jaz sem poizkusil, pa ne znam in moja žena tudi ne in sem vprašal vratarja na konservatoriju, če zna gospod direktor, in

je rekel, da ne. Tedaj ta reč ni tako preprosta in se obeta našemu Levu lepa bodočnost na polju umetnosti — to je prav, kajti ima fantek bolj mehka ušesa in bi bil zaradi ušes manj sposoben za poduk pri mojstru in za obrtno kariero.

Drugače je zdrav, razum če je bolan. Gliste mu nič kaj dobro ne store. Imamo pa zoper njegove bolezni trajno zdravilo.

Poglavitno zdravilo je ricinovo olje in kadar mu ga z žlico vlijeje v usta, mu moraš hitro stisniti nos, pa ga bo požrl. Drugače ga nemara ne bi. Taria za ricinovo olje je ena krona. Tolk gre namreč Levu za to, da vzame zdravilo. Sploh se mi zdi pravičnejše, da dobi plačilo bolnika, ki je bolan in trpi in potrebuje zdravila in izpodbude, ne pa zdravnik, ki mu nič ni. Ta stvar bi se morala načelno izpreveriti, potem bi se narod tudi rajši posluževal zdravniške pomoči, kar bi bilo velikega pomena za zdravstveno stanje v naši kraljevini.

Drugo zdravilo je mokri ovoj, stane dve kroni. Po navadi pomagata ricin in ovoj in je dečko zopet zdrav.

Če pa je bolezen bolj trdovratne narave, potem pride na vrsto zadnje sredstvo — namreč postelj. Tukaj je sanatorij za vse otroške bolezni in bolezni. Kar zadovoljno se obliže Lev, kadar ga preden v sanatorij in takoj zaspi in drugo jutro je zdrav. In je tukaj tudi zavetišče zoper nevihte in hude sanje. In je to postelj sploh najvar-

nejši kraj na vesoljnem svetu in bi ob njej izgubili svojo moč celo potres in ogenj in lava in sovražne granate. O tem je uverjena vsa deca. Zastran sanj pa je vredno pripomniti še to, da sanja naš Lev v nadaljevanjih. Kjer so se mu nehale sanje prejšnje noč, tam jih sledečo noč nadaljuje. Tako mi je sam povedal in se mu lahko verjame, kajti se naš Lev ne laže — je za laž še preokoren.

S svojimi starši — to je z nama — je hvala Bogu še precej zadovoljen. Rekel je, da si staršev ne bo več prebral in da ostane pri nas. Naključ se pač kdaj, da se mu zameriva. Potem naju kaznuje z izjavo: »Pa ne bom jedel!« V tej izjavi tiči metoda in če bi bil upal, metode kratkoma obsojati, da je nezmiselnost, ko se poslužujejo enake metode tudi stranke, kadar se jim zameri vlada. Jako sem poklofutan seveda, kadar Lev izjavi, da ne bo jedel, poklofutan tako, da pri tej priči sežem v žep in mu dam dinar, če res ne bo jedel. Pa se že čez pet minut skesa, prinese dinar nazaj in naklepa z veliko slastjo — blagoslovil mu Bog!

Tako je na tem svetu! Ob skromnem slavi, ki smo ga pridelali našemu Levu, so mene izbrali za govornika. Vpoštevali so blagotnost moja prizadevanja v rodbinskem krogu, da se večje in pike postavljajo na pravi konec. Drugače pa nisem govornik in sem si vzel za pomoč v roke »Slovenski pravopis« in sem izpregovoril in rekel:

znali dovolj oceniti njegovi sodobniki in da so šele poznejša pokolenja spoznala, kaj pomeni njegov izum za človeštvo. Jugoslov. šumarsko združenje, ki je dedič bivšega kranjskega primorskega gozdarskega društva, pa se je vedno zavedalo, kaj je bil Reseli kot veleum in odlični šumar in zato mu poklonja danes skromen venec iz svežega cvetja, da dokáže s tem, kako drag mu je spomin na tega velikega moža, ki mu kliče govornik slava. Ravnatelj Chvatal se je ponovno zahvalil za udeležbo in zaklical pokojnemu rojaku slava, nakar je bila proslava zaključena.

Dr. Kramář o českém nacionalizmu.

Kakor smo na kratko že poročali, je vodja češke narodne demokratske stranke dr. Kramář govoril na nedeljskem javnem shodu v Plzni o notranjepolitični situaciji in o njih strujah, ki so za razmere na Češkem posebno merodajne. Ob tej priložnosti je karakteriziral najprej svojo stranko, potem prišle sta starega demokratičnega internacionalizma in končno ono skupino, ki posluša glas iz Moskve in teži za bližnjem z boljševiki. O českem nacionalizmu je dejal: Ponavljati moramo besede in dokazovati fakto, da naš nacionalizem ni šovinizem, temveč da je to posvečujoča ideja vsega delovanja. Mi moramo naglašati, da govorimo o tem, da smo nacionalisti, poudarjamo, da hočemo biti pošten demokrati, ki delujejo za vse sloje našega naroda. Mi hočemo biti pravični vsem, toda za nobeno ceno in niti najmanj ne odstopimo od tega, da je naša država država češkoslovaškega naroda v polnem obsegu naše republike. Za to je tudi naša dolžnost, delovati na to, da se bodo naše narodne manjšine zavedale, da so v narodni češkoslovaški državi. To je naš nacionalizem in mislim, da se lahko na ta prapor podpiše vsak delavec, čeprav je socialist. Kar je Čeh, to je Slovan, to geslo je veljalo za naše vspodbujevalce in bo veljalo za nas. Slovanska kri je bila za nas prelita in mi danes ne smemo pozabiti, da oni, ki so nas osvojevali, sedaj trpe. Slovanstvo je v krizi in naša dolžnost je, delovati na to, da bi ta kriza minila in da bi se slovanski narodi združili. V imenu velike slovanske ideje se lahko poravnajo spori, ki danes ovirajo stike med posameznimi narodi. Pot k ujedinenju je dolga in težka, toda to nič ne de. Za nas ne more biti drugega cilja, nego da pokažemo Slovanstvu, da nismo oholi in prevzneti tudi če smo si opomogli in da smo slovanski prapor nosili tudi tedaj, ko od slovanske ideje nismo imeli nobene koristi. Hočem biti optimist. Nacionalizem, zdrav, plemenit demokratičen, zmagal vse mahinacije internacionalizma. Dokazali bomo svetu, da smo zvesti programu, za katerega smo gradili osvobodeno državo in da bomo smatrali svojo častihlepno v tem, da delujemo za ujedinenje vseh slovanskih držav. Navzoči zborovalci so sprejeli njegove besede z viharim odobravanjem.

RUHRSKO OZEMLJE POPOLNOMA ODREZANO OD OSTALE NEMČIJE.

Berlin, 29. junija (Izv.) Na ukaz francoskih okupacijskih čet je sedaj pretrgana zadnja zveza Darmstadt-Frankfurt, ki je edino spajala Nemčijo z zasedenim ruhrskim ozemljem. Cernacija železniškega omrežja je s tem popolnoma izvedena. Nekatera mesta trpe ogromno škodo. Kopališča Wiesbaden ima že deficit pol milijarde mark.

»Ljubi moj slavljencek!«

Odprl se mi je bil »Slovenski pravopis« pri črki P in sem čital počasi z umerjenim glasom, z rahlim poudarkom: »Paberek padati pagan! Paglavac pahljati pajčevina pajčolan. Pajek pakt palec. Palica pani panoga — papež papir parafraza — parirati pariteta.« Potem sem dvignil svoj glas: »Pariti Pariz parkelj — parnik parter pastirica — pastorek in patos.« In sem grmel: »Patoka pavšal pazder pazduha — pecelj pečati se pečatnik pečka!«

Pa mi je zopet polegel glas: »Pedeni pega — pehalnik pekel — pendent peniti se pentija.« Milo sem napel struno: »Pericipirati peresnik perifend periment,« prišla me je ganjenost: »Periferija perinlik peripetia peripetija.« in ko sem prišel do besede »perpendikel«, se mi je zaletela solza in mi ustavila tresoč se glas.

Pa so se ob perpendiklu zajokali tudi vsi poslušalci in najbolje je tutil naš Lev in si je solze in nos otiral ob moje hlače.

Zopet je pokazala ta prilika, da ni poglavitna reč, da so besede lepe in umetno postavljene, nego je poglavitno, da prihajajo iz srca.

Suhe hruške in koruzni žganci so zaključili pripravo na prihodnjo zimo.

Telefonska in brzojavna poročila

Narodna skupščina in proračunske dvanajstine.

Klerikalci napovedujejo odločen boj radikalni vladi. — Specijalna debata o proračunskih dvanajstinah.

— Beograd, 30. junija. (Izv.) Na Vidov dan popoldne in včeraj je imela skupščina plenarne seje, na katerih je razpravljala o zakonu glede proračunskih dvanajstin za meseca julij, avgust in september.

Razvila se je daljša debata o finančni politiki vlade, v katero so posegli demokrati in ostali člani opozicije. Bivši finančni minister Kumanudi je zelo ostro kritiziral finančno politiko sedajšnjega finančnega ministra, naglašajoč, da uporablja isti sistem in iste metode, kakor nekdanji on, da vzdrži kurz dinarja v inozemstvu. Poprej je kot poslanec kritiziral njegovo postopanje, a sedaj kot minister uporablja ista sredstva.

Zastopnik klerikalcev dr. Kulovec je v skupščini objavil njihova načela, zakaj je klub primoran voditi odločno borbo proti vladi. Med drugim je izjavil: »Začeli smo vojno z našo vlado. To borbo hočemo dokončati. Vodili bomo boj do končne zmage, v korist slovenskemu narodu. Borili se bomo tako dolgo, dokler ne zmagajo pravične zahteve slovenskega naroda.«

To izjavo smatrajo parlamentarni krogi za zadnjo klerikalno pretnjo vladi.

HUJŠKANJE DR. KOROŠCA.

— Beograd, 30. junija. (Izv.) Dr. Korošec in njegovi tovariši so začeli takoj po izvršenem atentatu širiti vest, da je bil atentat na ministrskega predsednika delo Orjuna. Dr. Korošec je takoj v imenu svojega kluba čestital ministrskemu predsedniku g. Pašiću, da se je atentat ponesrečil, obenem izjavljajoč: »Orjuna je poskrbel za atentat, atentat je pripravila Orjuna.« Ta izjava dr. Korošca je v parlamentarnih in političnih krogih vzbudila veliko ogorčenje.

Papež za Nemčijo.

PAPEŽ ZA NEMCE NA RUHRSKEM OZEMLJU.

Berlin, 28. junija. (Izv.) Msgr. Testa je izročil v imenu papeža poudarnemu komiteju svoto 500.000 lir za prebivalstvo na ruhrskem ozemlju. Potom nuncija msgr. Pacellija je poslal rektorju monakovega vseučilišča svoto 50.000 lir za revne dijakle.

Partiz, 29. junija. (Izv.) Na seji francoskega senata je včeraj vlada predložila predloge o odobrenju kreditov za ruhrsko akcijo. Ministrski predsednik Poincaré je kratko omenil, da je stališče Francije in Belgije v ruhrskem ozemlju neizpremenjeno in da je treba odpor Nemčije v ruhrkem ozemlju smatrati ne samo za pasiven, marveč za aktiven odpor. Intencija francoske vlade je, da Nemčijo odvrne od posledic takega odpora. Radikalni poslanec Albert je vprašal vlado, kaj misli o papeževem pismu. Naglašal je med drugim: Rim je ostal vedno isti, kakor je bil, zaveznik centralnih držav in nepriljatelj Francije. (Viharno ploskanje.) Dalje je vprašal govornik ministrskega predsednika, kakšen vtis je napravilo papežovo pismo na Belgijo. Poincaré je odgovoril: Nobenega!

PAPEŽEVA AKCIJA ZA MEDNARODNO KONSOLIDACIJO.

Rim, 29. junija. (Izv.) Papež Pij XI. je poslal kardinalu Gaspariju odprto pismo, v katerem poziva vse narode, naj uredijo medsebojno življenje tako, da končno ne bo več ogrožen svetovni mir. S posebnim oziranjem na reparacijski problem in okupacijo Poruhra, ki ga smatra za glavni motiv medsebojne disharmonije, naglašajo poglavar katoliške cerkve, da se položaj v Evropi ne glede na vse mirovne konference in diplomatska pogajanja dosedaj ni zboljšal temveč v mnogih ozihih celo poslabšal. Mednarodno življenje postaja od dne do dne bolj zmedeno, mir je ogrožen in gospodarski ter kulturni napredek evropskih narodov ovira medsebojno nesoglasje v toliki meri, da ran, ki jih je prizadela svetovna vojna, ni mogoče zaceliti. Kot skupni oče krščanske družine zaklinja papež vse one faktorje, ki drže usodo narodov v svojih rokah, naj razna sporna vprašanja, zlasti pa reparacijski problem presodijo ponovno v onem krščanskem duhu, ki združuje čut pravičnosti s čutom socialnega človekoljublja. V pomirjenju in vzpostavitvi Nemčije vidi papež plemeniti cilj, čigar dosega mora odtehtati vse žrtve zmagovalcev in premaganih. Glavni namen njegovega pisma je, volivati na krščanski svet in merodajne činitelje v mednarodni politiki, da se spravijo v sveta ona pereča vprašanja, ki povzročajo stalno nevarnost nove vojne.

VELIKA NESREČA PRI AVTOMOBILSKI DIRKI.

Gradec, 30. junija. (Izv.) Včerajšnja dirka avtomobilov, pri kateri so se imeli preizkušati razni tipi, je končala z dvema nesrečama. Na progi St. Pölten-Weis se je prevrnil avtomobil s številko VII., v katerem je sedel Gradčan ing. Kneschaurek s svojo soprogo. Avtomobil se je s tako silo prevrnil, da se je potem zopet sam postavil na kolesa. Težko ranjeni inženir se je še sam dvignil, a je potem na mestu mrtev obležal. Njegova žena in sofer Neumann sta dobila težke notranje in zunanje telesne poškodbe. Nekaj trenutkov popreje se je pa ponesrečil tudi avtomobil zagrebškega tovarnarja olinjati barv Emila Zankla. Avtomobil je zadel v drevo in sta tovarnar in sofer težko poškodovana.

di. Klerikalci so grozili že dije časa, a svojih groženj še do danes niso spravili v dejanja. Vse grožnje so se jim izjalovile.

Specijalna razprava o proračunskih dvanajstinah je razdeljena na tri skupine. Prva skupina obsega izdatke od člena 1—17, druga dohodke od člena 18—21, in tretja skupina člene 22—46.

Na včerajšnji seji je skupščina z večino glasov sprejela prvo skupino, t. j. člene 1—17 zakona o proračunskih dvanajstinah. Skupščina je na ta način odobrila vladi kredite za tri mesece v celokupnem znesku 2 milijardi 33.649.357 dinarjev 60 par. Odobren je tudi ministrstvu za javna dela poseben kredit v znesku 140 milijonov. Skupščina je tudi odobrila vladine predloge o novih davkih, to je predlog o petkratnem zvišanju zemljiškega davka in predlog o 30-odstotnem povišanju neposrednih davkov in doklad. Od tega povišanja so izvzeti invalidski in poslovni davek ter davek od uradniških plač.

Danes zaključil skupščina špecialno debato in stopilo proračunske dvanajstine jutri 1. julija v veljavo.

Novinarjem je dr. Korošec izjavil:

»Po morali katoliške cerkve se morajo obsojati vsi atentati, tako atentati na Draškoviča in Pašića, a ravno tako se mora obsojati atentat na Ferdinanda v Sarajevu. Nikakor se ne morejo nekateri atentati obsojati, drugi pa poveličevati.«

Ta izjava dr. Korošca je po svoji drznosti in nesramnosti vzbudila vse politične in parlamentarne kroge.

VAZEN SKLEP LIGE NARODOV.

Dunaj, 29. junija. (Izv.) Kakor je izjavil t. dni predsednik avstrijske lige dr. Dumba, se začelo posamezne nacionalne lige v zadnjem času živahno zanimati za mednarodno življenje in za Društvo narodov, ki mu hočejo dati obilnejše vrhovnega mednarodnega organa. Uniji nacionalnih lig se pridružujejo vedno nove lige. Tako je nedavno prijavila svoj vstop belejska in dve ameriški lige in sedaj bo centralno vodstvo začelo akcijo za sprejem Nemčije v Društvo Narodov. Naivnejše naloge vidi unija nacionalnih lig v tem, da reši vprašanje razorožitve, reparacij in okupacije Poruhra. V tem oziru je že dosežen velik uspeh. Na svoji zadnji seji se je namreč unija pečala z reparacijskim problemom in pri tej priliki se je zastopnikom drugih narodov posrečilo pripraviti francosko delegacijo do tega, da se je pridružila resoluciji, ki zahteva, da se reparacijsko vprašanje izroči Društvu narodov kot najvišji nevtralni mednarodni inštanca. Tako je nemško-francoski konflikt prišel pred forum vseh narodov in bi bil rešen na način, ki bi zadovoljil obe stranki in preprečil vse nadaljnje mednarodne zapletitve.

INFORMACIJE BUDIMPEŠTE IN SOFIJE O ATENTATU.

Beograd, 30. junija. (Izv.) »Vreme« priobčuje poročilo: Sofijski listi so pred nekaj dnevi beležili vest, da je ministrski predsednik g. Pašić ubit in da je vlada vržena. Take vesti so se širile tudi pred sofijskim prevratom. Zanimiva je tudi vest romunskega lista »Dimineaza« z dne 7. junija t. l. List poroča iz Sofije, da je ubit ministrski predsednik Pašić in da so to vest preko »Pester Lloyd« dobili sofijski listi dne 5. junija t. l. Zanimivo bi bilo dalje poizvedeti, kake niti so se plele radi Pašića v Sofiji in Budimpešti.

Politične vesti.

— Radičevci napram novi situaciji. V seji predsedstva HRSS je prišlo v zvezi z novimi dogodki v politični situaciji do nastopnih treh zaključkov: Vodstvo HRSS pozivlja vse svoje organizacije, da do daljine odredbe vodstva ne sklicujejo več javnih skupščin in tako se tudi ni vršila že dovoljena skupščina v Bošnjakih (sremska županija) dne 29. t. m., istotako ne druge za prihodnje dni naprošene skupščine. Vodstvo stranke pravi, da ima kmetstvo ljudstvo sedaj dosti drugega posla in da je bilo že dovolj shodov v volilnem času. Organizacije HRSS pa bodo imele lahko še nadalje sestanke po paragrafu 2. zakona z dne 14. jan. 1875 na ustmene ali pisne pozive v zaprtih prostorih in pod kontrolo, da nima nikak nepovabljenec pristopa. Drugi zaključek se tiče znanega članka v »Samoupravi«, kjer se je prepoved Radičeve skupščine utemeljevala s protidržavnim delovanjem HRSS. Vodstvo stranke pravi, da zakon o zaščiti države daje vladi oblast samo za to, da prepreči vsako akcijo, naperjeno proti državi in po celim svetu in po besedi samega tega zakona se razumejo pod tako akcijo v tem zakonu točno opisani čini oziroma pozivi na nasilno spremembo ustave ali nasilno rušenje vlade. Tretji zaključek se bavi z govornico o obnovi banske časti. Vodstvo HRSS izjavlja, da med zahtevami hrvaškega narodnega zastopstva ni obnove banske časti vobče, posebno pa ne na ta način, ako bi bila ta čast po-

deljena samo kakemu beogradskemu uslužniku, in bi taka koncesija v hrvaškem seljaštvu in hrvaški svobodni inteligenci ne zadovoljila nikogar, pač pa bi beogradske vlastodržce izročila na Hrvaškem ponovnemu preziranju in zasmehu. — Radič je uvidel, da mu prepovedanje shodov s strani državne oblasti ne bo prinašalo koristi, zato pa je kratkoma sam ustavil nadaljnje shode, rekoč, da ima kmet sedaj dosti drugega dela. Res je to! Le pametnega gospodarstva dela naj se oprime hrvaški kmet in izogiba naj se hujskaških shodov, pa bo kmalu mnogo boljše zanj. Na varnem in pod svojo kontrolo bodo Radičevci še nadalje rovarili, ali ko odpade roverenje na debelo, utegne v kratkem odpasti tudi ono na drobno. Treba poskrbeti tudi za to z vso preudarno odločnostjo.

— Na ostrini noža. Šusteršičev »Ljudski tednik« se bavi pod tem naslovom z resnostjo sedanjega položaja in odgovornostjo vseh merodajnih činiteljev našega javnega življenja. Za nas Slovence spada med te činitelje v prvi vrsti dr. Korošec. Znano je, da nimamo mi do njega nobenega zaupanja, ker je, odkar mu je naklonila usoda politično vodstvo, pokazal vse skozi nesrečno roko in temeljito oškodoval ljudske koristi. Ali ogromna večina slovenskega naroda mu je izkazala svoje zaupanje in danes je reprezentant slovenskega ljudstva. Vse oči so obrnjene nanj. Kaj bo storil? To je usodno vprašanje za ljudstvo. Želimo mu in želimo zlasti ljudstvu, da se odloči za pameten in vester ukrep v blagor ljudstva. Ne dopada nam, da je zopet začel odvračati odgovornost od sebe in jo že vnaprej nakladati na druga ramena. Kaj drugega je to, da se sam skriva v Beogradu in pošilja v Ljubljano poslanca Sušnika, da izposluje sklen stranke? Stranka naj stopi usodepolne sklepe v odsotnosti svojega voditelja! To je čudna igra, ki kaže na to, da bi si Korošec rad onaroke že vnaprej, ako bi šlo slabo. Nikomur ne more dopadati taka dvolična igra. Voditelj stranke, če je kaj vreden, mora jasno prevzeti odgovornost za vse važnejše strankine ukrepe. Govori se o sklicanju shoda zaupnikov SLS. Mi prav nič ne zaupamo vsem voditeljem SLS skupaj. Vendar pa želimo, da bi jih vsaj enkrat srečala uvidevnost in da bi ukrenili izjemoma to, kar zahteva blagor našega ljudstva brez ozira na lastne malenkostne koristi.

— Kuluk. Radikalna »Samouprava« piše o kuluku nastopno: »Kar se tiče kuluka, je to ustanova, ki je našemu narodu mrzka. Narod je v daljni prošlosti delal tlako Turkom, v bližnji preteklosti tujim okupatorskim oblastim. V časih oligarhije in absolutizma je moral narod delati tlako tudi poedinim posestnikom. Umevno je torej, da že sama beseda izveze pri njem neugodno razpoloženje in bridke spomine. Narod mrzi to ustanovo tudi zaradi tega, ker se je vsled brezvestnosti upravnih in občinskih oblasti vršila krivično in pristransko. Danes se ta obsodovana ustanova vrača zgoli vsled današnjih neprilik ne kot sistem, marveč kot mera, ki naj izpolni današnjo potrebo. Ljudstvo potrebuje dobrih poti, ako hoče gospodarsko napredovati. Izgradba teh poti potom davščin in izročitev tega posla podjetnikom bi bila zelo draga ne samo vsled pretiranih zahtev podjetnikov, nego tudi vsled drage delavske sile. Tak način zadostitve tej živi naši potrebi bi moral torej ogromno obtežiti davčno ljudsko silo. Temu pa se je bilo treba danes izogniti. Tako se je pristopilo k tej drugi meri, h kuluku. Pri njej zadene vsakega državljana kos dela. Uradniki, trgovci itd., to je ljudje, ki ne morejo neposredno vršiti tega posla, morajo plačati svoj delež delavne sile, ki pada na nje. Ta dohodek ima pokrivati stroške za cestno delo. Kmetstvo ljudstvo ima vršiti ta posel v onem času, ko preneha poljska dela, da ga izvrši brez škode za svoje redno delo. Da bi se pa ta posel izvršil uspešno, morajo upravne oblasti paziti na to, da se razporedi pravilno in pravično in da posestniki in občinski činitelji prednjačijo ljudstvu z marljivostjo in izvrševanju tega posla. V tem prizadevanju upravnih oblasti tiči ključ za pravi in stvarni uspeh.« — Kuluk prihaja vsled današnjega neugodnega gospodarskega položaja, katerega so v veliki meri zakrivil tudi naši klerikalci.

— Bivši bolgarski ministri svobodni. Po poročilu iz Sofije so prispeli na večletno ječo obsojeni bivši bolgarski ministri iz trdnjave Šumen v prestolico. Meščanstvo jim je pritejalo ovacije.

— Iz boja proti Italijanski vojni reformi. Boj proti fašistovski vojni reformi je sedaj osredotočen na popularno stranko. S strani fašistovskega vodstva se napačajo vse sile, da bi odstopil tajnik Don Sturzo, ki je duša vse stranke, na kar bi se, po mnenju fašistovskih voditeljev seveda, stranka popolarov preokrenila od svojega odporne stališča in bi se vdala za volilno reformo naklonjenemu razpoloženju. Znano je, da sveta stolica ne gleda s prijaznim očesom sedanjega nastopanja popularne stranke in da si želi izveste izpremembe, katera bi se dala oživitviti najbolj z odstopom Don Sturza.

Fašistovska glasila pridno mešajo volilnoreformne zmešnjave in ako bi Don Sturzo res odpadel, bodo upravičeno triumfirali in njihova volilna reforma jim bo nato obetala pa skoraj gotovo tudi prinesla za sedaj nepričakovane uspehe.

KONGRES »SAVEZA NABAVLJACKIH ZADRUGA DRŽAVNIH NAMESTENIKA«.

Odlični gostje so posetili zadnje dni Ljubljano. Iz vseh krajev države so prihili delegatje »Saveza nabavljackih zadrug državnih namestnikov«, ki je prišel na kongres, ki se je počel že v ponedeljek dne 25. t. m. z otvoritvijo zadrugne šole, na kateri so predavali gg. Štibler, Marič, Ferjančič in Jurman.

Včeraj zjutraj ob osmih pa se je vrtil pod vodstvom podpredsednika Milosa Štiblerja glavni kongres »Saveza nabavljackih zadrug državnih namestnikov«, ki je trajal skoraj nepretrgoma do 18. ure. Zastopani so bili delegatje iz vseh krajev države. Po uvodnem govoru podpredsednika je podal poročilo glavni tajnik, ki je navedel, da steje »Savez« 125 zadrug, v katerih je vključeno okoli 40.000 članov.

Poročilo vseh zaupniških funkcij narave, ki so bila z odobravanjem sprejeta, se je razvila zelo živahna debata, ki je postajala mestoma burna, zlasti vsled tega, ker so bili zagrebški delegatji v opoziciji. Zmagala pa je resna volja ostalih delegatov, in tako je bil z opozicijo Zagrebčanov izvoljen sledeči novi odbor: dr. svetnik Djuković, generalni kontrolor Vučković, generalni carinski ravnatelj v p. Arsa Ilić, načelnik ministrstva financ v p. Letica, načelnik ministrstva za soc. politiko Vujnović, načelnik ministrstva pošt Toma Jovanović, nadležni Vojin Gjurčić še oddelka za izvedbo bugeta, Branko Živković, gimnazijski ravnatelj v Zemunu, Adolf Ribniar, načelnik v p. inšpektor Milos Štibler, Peter Pešić iz Skoplja, profesor Katonarić iz Splita, sodnik Oskar Veljačić iz Visoke Bosne, dr. Klaić iz Zagreba, Milan Gorič, Staniša Jovanović in Milos Grlić, vsi v načelstvo. — Izvoljeni so bili tudi namestniki.

Po izbrnem dnevnem redu so bili sprejeti razni konkretni predlogi in sklepi, važni za »Savez«. Med drugim je omeniti sprejeto resolucijo, s katero se ima državno imetje »Belice« prepustiti »Savezu« v eksploatacijo. Nato je bil kongres zaključen. Zvečer se je vršil intimen komerc.

Kultura.

— Javne kuče i javni moral. Pod ovim naslovom obelodanjuje »Liga preporoda« vrlo savremenu knjižicu, koja s rodoljubnim žarom iznosi pred javnost i vlasti tal delikatan ali zamašit problem prigodom četristogodišnjice Marka Marulića. Jezgrovito i zorno prikazano je sve najbitnije i o tom pitanju. Navadila se dvojako oprelečno rješenoje. »Liga Preporoda« istupa sa svojim posrednim predlogom, niče pravosocialnu podlogu javnim kućama i naglašuje potrebu radikalne operacije. Cilj na 2 Dinara.

— IV. Umetnostna razstava kluba Mladih v Akademskem domu, Miklošičeva cesta 5 poleg hotela Union se vsled slabega obiska podaljša čez julij. — Otvoritev Meštrovičeve razstave v Jekopčevem paviljonu. Na Vidov dan, naš državni praznik 28. tm, je bila brez velikih pompozitnih formalnosti in govorov otvorjena na priprost način razstava kiparskih umetvorov našega velikega umetnika Meštrovića. Razstavljeno so razni umetvor, 40 po številu, kipi, reliefi, fragmenti, studije v mavcu, bronu, marmorju in v lesu ter 21 litografij. Vsi ti umetvorji so nastali v letih 1903. do 1922. Kipi, lastni portret iz leta 1903, nam predstavlja mladega umetnika, ko je študiral umetniško akademijo na Dunaju. Je kodrolasi sanlavi mladinec, boreč se z materialnimi težkočami. Kip št. 1 je sedaj last g. Zadnikarja iz Kamnika, ki ga je bil leta 1903. kupil od umetnika za zelo malo svoto. Razstavo so si takoj prvi dan ogledali predstavniki civilnih in vojaških oblasti, med njimi veliki župan dr. Friderik Lukan, komandant dravske divizijske oblasti polkovnik Vučković, dalje zastopniki tujih držav, generalni konzul Češkoslovaške republike g. dr. O. Beneš, francoski konzul g. Flache in avstrijski generalni konzul dr. Kohruss, višja šolska nadzornika dr. Bežjak in Engl. Gngel, dalje številni kiparji, slikarji in pisatelji, zastopniki tiska, odbor Narodne galerije in številni profesorji.

Spominjajte se

Družbe sv. Cirila in Metoda!

Glasbeni vestnik.

— Glasbena Matica v Mariboru bo v nedeljo dne 1. julija koncertirala v Rogasški Slatini. Zadnje nedelje je z velikanskim uspehom nastopila v G. Radgoni in Lintomeru. Po vzoru Ljubljanske G. M. prireja tudi ona vsako nedeljo po večjih krilih pevске nastope. V Slatini nastopi s celim zborom, ki šteje danes 95 aktivnih članov, v združitviški dvorani. Začetek ob 8.9. zvečer. Uprava j. ž. dovoli pevecem in drugim gostom po koncertu poseben vlak iz Slatine do Grobelnega.

— Prvaki zbor »Ljubljanskega Zvona« priredi v nedeljo, dne 1. julija v Litiji (sokolska dvorana) popoldne ob petih koncert. Na vzopredu so umetni zbori E. Adamiča, Ant. Lačovića in St. Premrla ter narodne pesmi v harmonizacijah E. Adamiča, M. Hubada, O. Deva, dr. F. Kimovca itd. Upamo, da bodo Litijčani dvorano napolnili. Vstopnice se dobe v litijski glavni trafiki in pol ure pred začetkom koncerta pri blazinji in Sokolskem domu. Koncert se prične točno ob 5. popoldna.

V smislu § 17 družbenih pravil
se sklicuje

občni zbor

delniške družbe

Narodne tiskarne

na četrtek, 5. julija 1923 ob
17. uri

v uradnihih prostorih, Knaflcova ul. 5.

DNEVNI RED:

1. Nagovor podpredsednika.
2. Poročilo upravnega odbora o poslovanju leta 1922 in predložitve letne bilance za dan 31. decembra 1922.
3. Poročilo nadzorstvenega odbora in podlaga absolutorija.
4. Predlogi upravnega odbora glede razdelitve čistega dobička.
5. Dopolnilne volitve v upravljalni svet.
6. Volitev nadzorstvenega odbora.
7. Slučajnosti.

Opomba: § 16. družbenih pravil: Kdor hoče na občnem zboru glasovati, mora svojo delnico vsaj pet dni pred občnim zborom vložiti v družbeno blagajnico.

Upravni odbor
Narodne tiskarne.

Julijska krajina.

Strahovanje gorških Slovencev. Višnjiški prefekt Piseni je obiskal te dni naše kraje ob Srednji Soči in potem tudi Banjšice, Trnovo in druge gorske vasi. Prebivalstvo z županji ga je zelo lepo sprejemalo. Piseni je zagotavljal, da hoče fašistovska vlada proučiti in rešiti prijateljske razne krajevne probleme, toda zagorila je, da mora nehati vsako frentistično gibanje in da so sedanje meje Italije cementirane s krvjo italijanskih junakov. Obiljenega gospodarskega zboljšanja seveda ne bo, Piseni je imel namen samo strahovati obmejne Slovence, da morajo biti tihi in pokorni ter se morajo slepo vdati poitalijančevanju, katero jim prinaša fašistovska vlada. Ker sleer jih čakajo verige, dolgi zapori in gospodarska beda. Tako je razumeli prihod gospoda Pisenija.

Kar kaže Karabinjer... Karabinjer je velik gospod, kateremu vojaške in politične oblasti v Juljski krajini verjamejo vse do zadnje pitice. Karabinjeri nadzorujejo pridno slovenske učitelje in pogostoma dobe majljaje, da treba gledati tega ali onega učitelja dobiti kako obdolžitev, ki bi se dala uporabiti proti njemu, da se ga spravi iz šole. Poročali smo že, kako je bil odvoljen učitelj Ivan Kambič v Ustju blizu Ajdovščine. Obdolžili so ga, da je udaril po ustih nekega učenca, ker je spregovoril par italijanskih besed. Kambič tega v renici ni storil in družina dobične dedice, kakor tudi dedica sama, in druge zaslišane osebe so izjavile vse soglasno, da je laž, kar se Kambiču očita. Toda Karabinjer je vztrajal pri svoji obdolžitvi in pred oblastjo je udaril z nogo ob tla in rekel, da kar on govori, je vse res. Pri šolski oblasti je izvedel Kambič da se zgodi z njim le to, kakor bo povedal Karabinjer. In tako je moral Kambič, ki je dolgo časa služboval v omenjenem kraju, zapustiti službo in oditi v Jugoslavijo, kjer je rojen in kjer je tudi že dobil službo. Preganje učiteljev s strani Karabinjerjev cvete v zadnjem času posebno po Vipavski dolini in po Notranjskem. Te dni so pripeljali nadučitelja s Cota uklenjenega v Vipavo in od tam v Trst. Kaj bi bil zagrešil, tega ne ve nihče, to bo učitelj izvedel šele pred oblastjo. Gre pač za to, da odpade zopet eden slovenski učitelj, da hodi slovenska šola nov udarec in se blija pod italijančevanju slovenskih otrok. Poleg učiteljev so preganjani tudi slovenski uradniki. Pred kratkim je bil povsem nepričakovano odvoljen davkar Stilič v Vipavi. Predstavil se je v uradu italijanski davčni uradnik, kateremu je moral Slovenec izročiti urad in oditi v pokol. Gorško in Notranjsko smatrajo za dobro kolonijo, kamor se nepretrgoma naseljujejo »renicilci«. Tako jih je n. pr. Ajdovščina že vsa polna.

Sokolstvo.

Sokolska župa Ljubljana vabi vse društva in Sokolstva naklonjeno občinstvo k slavnosti otvoritvi Sokolskega doma v Presejru. Odhod točno ob pol treh z glavnega kolodvora, povratek ob pol enajstih.

Sokolsko društvo Vič pozivlja svoje članstvo, da osebo plača članarino in druge prispevke za leto 1923 pri br. blagajniku, ki se bo v to svrhu mudil v tem tednu vsaki dan od 8.—9. zvečer in ob nedeljah od 1. tm. dalje od 10.—12. dopoldne na galeriji v društveni telovadnici. Bratje in sestre, zavedajte se svojih dolžnosti in vplačujte zahtevane prispevke in ev. zaostanek točno, ker društvo rabi denar za svoje obveznosti.

Deveti zlet Gorenjske sokolske župe se vrši, kakor smo že poročali v nedeljo, dne 1. julija t. l. v Radovljici. Opozarjamo na to priveditev že enkrat in vabimo vse, ki čutijo s Sokolom, da se je udeležijo.

Dnevne vesti.

V Ljubljani, dne 30. junija 1923.

Dr. Korošec obsoja sarajevski atentat. V pogovoru z novinarji v Beogradu je rekel dr. Korošec, da obsoja vse atentate in s poudarkom je pripomnil, da obsoja tudi sarajevski atentat. Dr. Korošec je tako napadel Pašića, češ da je sedanji atentat nanj maščevanje za sarajevski atentat. Dr. Korošec spada med one politike iz avstrijske dobe, ki dolže takratno srbsko vlado, da je ona uprizorila napad na Ferdinanda v Sarajevu. Baš prav te dni je pa izšel nemški prevod izbornega spisa beogradskega vsučiljskega profesorja Stanovjeviča, v katerem se temeljito razpravlja, kdo pravzaprav je stal v Beogradu za atentatom v Sarajevu. Tam je natančno orisano delovanje polkovnika Dimitrijeviča kot predsednika organizacije »Ujedinjenje ili smrt« in nasprotstvo, ki je vladalo med njim in Pašićem, kar ravno služi v dokaz, da je bila srbska vlada pri atentatu povsem neudeležena. V »Prager Presse« se bavi s Stanovjevičevim spisom gosp. Herman Wendel, ki naveda izjave, katere kažejo, da so bili voditelji politike na Ballplatzu popolnoma prepričani o nekrivdi srbske vlade na atentatu. Odpisane avstrijskega zunanega ministra Wiener je poročal iz Sarajeva, da se ne da dokazati in niti ne slutiti soudeležba ali vodstva atentata s strani srbske vlade in da so tu točke, ki to naravnost izključujejo. Tisza ni mogel najti krivde in sam »presviti« cesarja Franc Jožefa je pisal Viljemu pismo, v katerem meni, da se srbski vladi ne bo dalo ničesar dokazati. Berchtold je izjavil, da je atentat napravil pri beogradske obilastnikih skrajno neveseljen vtisk in kabinetni šef Hoyos je rekel, da on ni nikdar verjel, da bi bila srbska ali ruska vlada želela umor Frana Ferdinanda. Sedaj pa prihaja dr. Korošec na dan s svojo obsodbo atentatov, v katero je s posebno vneto potegnil sarajevski atentat in ga ostro obsodil, izvršiljoč tako podel napad na Pašića. Vsi pošteni Jugoslovenci soglasno obsojajo izjavo dr. Korošca, kateri je danes poleg Radiča najnesramnejši človek v Jugoslaviji.

»Slovenec« oznanja bojkot proti »Slovenskemu Narodu«. Na Vidov dan se je »Slovenec« prav srdito razgrzel proti »Slov. Narodu«. Slovenske trgovske in industrijske kroge poziva, da naj bojkotirajo naš list. »Slovenec« pravi, da prinaša »Narod« v svojem gospodarskem delu številne pritožbe nad postopanjem centralnih oblasti v Beogradu napram slovenskim gospodarskim interesom. Tudi med našimi dnevnimi vestimi dobi »Slovenec« pogostoma novice, ki za vlado niso laskave, ali naš politični del mu pa prav nič ne ugaja. To mu radi verjamemo. »Slovenec« nas graja in se huduje nad nami zaradi političnega dela v listu, kar priča samo o tem, da smo na pravi poti. In dobra je tudi naša politika, v kateri se gospodarski interesi Slovenije zastopajo in branijo resno in pošteno tako, kakor v posebnem delu, določenem za gospodarstvo. Ogronomno je število naših članov, ki se pečajo z gospodarskimi zadevami in vse naše politično stremiljenje gre za tem, da bi se čuvalo in pospeševalo slovensko gospodarstvo. Naše delovanje pa ni kričasko in napihnjeno, kakor ono pri »Slovincu« in pri klerikalnih poslancih, marveč preudarno pa odločno, krepko podprto z dejstvi in s položajem računajoče. Ako bi bilo »Slovincu« res kaj mar za slovensko gospodarstvo, potem bi bil že zdavnaj opustil svoje rovarsko počenje in bi se bil lotil koristnega dela v prid države. Tako pa samo zapravlja dragoceni čas s puhlim kričanjem in oviranjem dela za konsolidacijo države. Ako padajo udarci na naše trgovce in industrijale, je ena glavnih krivd na tem pri klerikalni stranki, kateri lebdi pred očmi samo doseženje gospodstva nad Slovenijo. Samo za to se bori in kadar uvidi, kako dela pri tem škodo na primer trgovstvu, pa zakriči »Slovenec«, da je »Narod« kriv te škode. Kaj misli »Slovenec«, da naši trgovci in industrijanci nimajo razuma, da bi ne uvideli skrivde klerikalcev pri pretečenem nasravanju na gospodarskem polju? Naravnost nesramno je to, da se predrne »Slovenec« priti pred naše trgovce in industrijale z otročiji odgovori. Kaj misli, da so naši trgovci in industrijanci tako plehke pameti, kakor so klerikalni privrženci, katerim »Slovenec« lahko natrobi, kar hoče, ker mu slepo verjamejo vsako budalost. »Slovenski Narod« je v Beogradu upoštevan, in »Slovenec«, ki je sicer tako rad deva v nič, je na Vidov dan zopet enkrat kar trepetal pred njegovim vplivom. Kar »Narod« reče, to velja, ker je rečeno pošteno. Zato pa bo »Slovenec« klid po bojkotu proti »Slovenskemu Narodu« brezuspešen. Ostri na tega klica se lahko celo obrne nazaj in zadene »Slovenca« samega, kjer naši trgovci in industrijanci, ako pojde s klerikalno politiko tako dalje, ne morejo dobiti nič drugega nego popolno uničenje svojih interesov.

Posledice Radičeve agitacije. V prekmurskih Rankovcih je sklical gostilničar Obal sestanek vaščanov v občinski hiši, kjer je hujškal ljudi, da naj ne plačajo davka, češ da je Prekmurje le začasno zasedeno od Srbov in pride zopet pod Madžarsko, dalje pa, da si itak obdrže davčni uradniki v Soboti od vsakega dinarja tri krone, a le eno oddajo na pristojno mesto. Da bi bili bolj sigurni, kako je s plačevanjem davkov v bodoči Radičevi republiki, so odposlali dva moža v Zagreb k Radiču v vprašanje, kaj naj store. Za potne stroške so dali vsakemu iz občinske blagajne 300 dinarjev. Odposlanca sta res pripela k Radiču, ki je pa imel toliko ljudi pri sebi, da se ni imel časa dosti pogovarjati z njima. Poslal ju je pa z nekim listkom dr. Pernerju, ki ju je vprašal, če so vsi za to, da ne plačajo davkov. Ko je izvedel, da so nečim v tem, jim je rekel, da je stvar težka zaradi nesložitosti, in ju je poslal k tretjemu gospodu. K temu se pa odposlancema ni več ljubilo iti, zato sta odšla domov. Za stvar je izvedelo orožništvo in zdaj sedi Obal v soboškem preiskovalnem zaporu. Potrebno bi pa bilo, da se zgane pri Obalu tudi naša politična oblast ter mu vzame gostilniško koncesijo, ker je gostilna najprikladnejši kraj za agitacijo.

Prva absolventa Ljubljanske tehniške. 23. junija sta položila kemika Ladislav Guzelj iz Sovodeni in Matija Grčič iz Bebrine drugi del diplomskega izpita na kemijskem oddelku univerze v Ljubljani in s tem kot prva absolvirala svoj študij na tehniški fakulteti univerze v Ljubljani. Diplomsko delo gospoda Guzelja izvršeno v laboratoriju za analitiško kemijo, obdelava problem razmilenja amfioleptinov, diplomsko delo gospoda Grčiča, izvršeno v laboratoriju za tehnologijo organskih tvarin, se peča s problemom zaščite fenolov po alkalijah. Oba gospoda kandidirata za asistentska mesta na kemijskem oddelku ljubljanske univerze.

Promocija. Sin ravnatelja licea in tehn. zavoda v Idriji g. Anton Žnidaršič iz Gorice je danes 30. tm. promoviral na zagrebškem vsučiljskem za doktora prava.

Promocija. Dne 7. julija ob 10. dopoldne bo promoviran na dunajski univerzi doktorjem vsega zdravilstva g. Pavel Pance z Viča pri Ljubljani. Čestitamo!

Proslava Vidovega dne v Ljubljani. Kakor običajno, tako je tudi letos Ljubljana dostojno proslavila drugi praznik našega ujedinitelja. V stolnici se je vršila slovenska služba božja, ki so ji prisostvovali veliki župan dr. Friderik Lukan, poveljnik dravske divizije polkovnik Vučković, nadalje zastopniki vlade, sodišča, finance, policije, velik zbor častnikov in diplomatski predstavniki inozemskih držav. Med službo božjo je bilo z Grada oddanih 21 topovskih strelcev. Pred stolnico do Magistra je paradiralo vojaštvo. Slovesni službi božji sta bili darovani tudi v pravoslavni kapeli v kasarni vojvode Mišića in v evangelijski cerkvi na Gosposvetki cesti. Vse mesto je bilo v zastavah. Trgovine so bile deloma zaprte. Delo v uradih je počivalo, v obrti pa se je delalo. Na večer Vidovega dne so po raznih hribih na deželi zapletli visoki kresovi, simboli naše svobode.

Jubilejna javna telovadba Sokola Ljubljana. Vidov dan, praznik našega narodnega ujedinitelja, si je ljubljanski Sokol izbral, da proslavi z javno telovadbo svoj 60. letni jubilej. Vreme, ki je ves teden pretilo, da uniči pohod sokolskih čet, se je nenadoma izpremenilo in tako se je na letnem telovadišču zbralo nebroj prijateljev ljubljanskega Sokola, ki so z zanimanjem sledili vsem telovadnim izvajanjem. Med ostalimi gosti je bil največ tudi generalni konzul češkoslovaške republike dr. Otakar Beneš. Javna telovadba, ki jo je vodil načelnik ljubljanskega Sokola brat Viktor Murnik, je pričela z nastopom starih sokolskih veteranov iz leta 1888, ki so predložili razvoj prostih vaj od najprimitivnejših početnih nastopov do današnjih kompliciranih sestavov z godbo. Stari veterani so izvedli vaje zelo dobro in so želi velik aplavz. Velik napredek pa je pokazal naraščaj, žigir izvajanja so pokazala dolgotrajno in sistematično vežbo. Prva vaja, Murnikov »Naprej«, je bil izveden brezhibno in precizno kot bi ga izvajali člani sami. Za tem so sledile razne ljubke vaje in igre moške in ženske dece. Impozanten je bil tudi nastop članov in članic, ki so v brezhibnem in vzornem kritju eksaktno izvajali za proslavo določene jubilejne vaje. Strumno se je odzval tudi naraščaj z župnimi vajami. Za vajami je sledila telovadba na orodju, na katerem je nastopilo 10 skupin. Naraščaj je nato izvajal po taktu koračnice iz opere »Carmen« s svo eleganco določene vaje in je bil živahno plesanje. Nekaj novega pa je bil na telovadbi nastop članice (9) s snežnimi kepami, oblečenih popolnoma v črno, ki so po češkem vzorcu spretno in gladno izvajale več vaj. Njih elegantno izvajanje je želo med gledalci burno odobravanje. Nato je sledil nastop članov na treh bradljah, ki je napravil navdve ugoden vtis. Po končani javni telovadbi se je začela amirirana zabava. Igrala je godba dravske divizije pod vodstvom kapelika dr. Čerina. Prireditve se je zavzela z dobrim materialnim in moralnim uspehom.

Abiturienti 1. 1898 I. dr. gimnazije, A in B oddelka, praznujejo 25 letnico maturo v tork dne 3. julija v Ljubljani.

Imenovanja v poštni službi. Ministrstvo poštni in telegrafov je imenovalo za upravitelja 5. razreda na pošti Velike Lašče Marijo Tekavec, upravitelja 5. razreda na pošti St. Vid nad Ljubljano Amalijo Lepard na upravitelja 6. razreda tatotam.

Hilma. Na Brezjah sta se pretekli teden poročila dr. Stanislav Bevk, predsednik višjega šolskega sveta, in Julci Maček, trgovka v Ljubljani. Bilo srečno!

Izpremembe v finančni službi. Finančno ministrstvo je premetilo k davčnemu uradu v Ljubljani davčnega upravitelja okrajne oblasti v Logatcu Viktorija Damjana, davčnega asistenta pri Sv. Lenartu Jerneja Božiča in davčnega praktikanta Istega urada Romualda Hribnika. Začasni razpisni oficijal Mirko Osana je imenovan za definitivnega oficijala. Komisar v Ljubljani dr. Anton Matelič je na lastno prošnjo upokojen.

Osebnosti s pošte. Podeljeno je odpravnisko mesto Senčur pri Kranju poštini pomočnici Ivanki Groznič, Strazišče poštini pomočnici Mariji Janovskij, Sv. Lovrenc na Dravskem polju poštini pomočnici Verici Zmrzlikar, Sv. Trojica v Slov. goricah poštini pomočnici Anici Tomažič, Naklo poštenu pomočniku Kalistu Kosanaču, Brusnice poštenu pomočniku Albinu Krevsu, Sent Janž poštini pomočnici Amaliji Repovš, Marija Snežna poštenu slu Ivanu Kostiju, Libelice poštini odpravnici Antoniji Šlebnik. — Premoženi so: Sinovnik III. kl. Čedomir Kostić iz Ljubljane v Beograd, poštarja IV. kl. Alojz Hrašovec iz Ljubljane v Subotico in Karel Avsec iz Kamnika na Jesenice na Gorenjskem, čim. IV. kl. Rudolf Holz iz Maribora v Subotico, poštarji VI. kl. Anton Kroflič iz Subotice kakor poštar v Planini pri Rakeku, Marija Kasjak iz Velike Kikinde v Ljubljano, Stefan Daganer iz Subotice v Slovenjgradec, Matilda Trstenjak iz Subotice v Mursko Soboto, privr. poštar I. kl. Janko Alič iz Maribora kakor poštar v Gorenjo vas.

Odpovedali sta se poštini službi privremeni poštarici I. kl. Mara Havliček v Ljubljani in privr. poštn. II. kl. Jožica Korenin v Trzinu. — Odpuščen je iz poštne službe stalni pomožni sluga Fr. Toni pri poštenu ravnateljstvu v Ljubljani. — Odvezana je službene pogodbe poština odpravnica Jožica Vrtačnik v Naklem.

Časopisna vest. V Zagrebu izhajajoč tednik »Der Morgen«, bo začel s prvim julijem izhajati kot dnevnik.

Gozdni piknik v Regaljevem gaju na gradu je preložen na 8. julija.

Celjske vesti. Proslava Vidovega dne se je v Celju izvršila na svečan način. Mesto je bilo v narodnih in državnih zastavah. Ob 8.30 se je v farni cerkvi vršila služba za padlimi borci, katero je opravil vikar g. Jurak in so ji prisostvovali zastopniki vojaških in civilnih oblasti, vojaštvo in precej občinstva. Ob 9. uri se je vršil v veliki dvorani Narodnega doma parastos, pri katerem je sodelovalo celjsko pevsko društvo. Navzoči so bili zastopniki civilnih in vojaških oblasti ter narodno občinstvo, Sokol v kroju, Orjuna itd. Po parastosu je svedenik dr. Perić imel slavnosti nagovor o pomenu Vidovdana, za njim se je v krasnih besedah župan dr. Hrašovec spominjal padlih borcev za našo svobodo in ujedinitenje. Govorili so še drugi govorniki. Ob 10. uri se je vršilo bogoslužje v evangelijski cerkvi. Trgovine so bile med cerkvenimi obredi zaprte. — Za dnja povodenj je napravila precej škode na poljih in travnikih. Poleg druge škode je odnesla mnogo lesa in lesnim trgovcem povzročila ogromno škodo. Pri celjskem kopalšču je odtrgala v vodi plavalč dolgi mostič, katerega je raztrgalo; en del so ga pri kapucinskem mostu potegnili iz vode. Gornji del mestnega vrta je popolnoma onesnažen od blata. Kapucinski most je ob takih prilikah vsled njegovega slabega stanja v veliki nevarnosti, za popravilo pa razum mestne občine noče nihče prispevati. Okoliška občina se za to, da bi kaj prispevala, niti ne zmeht. Ob priliki zadnje povodnji je mestno županstvo odredilo, da bo odslej most do nadaljnjega za promet zaprt. Mogoče se bodo le okoliščani potem kaj zganili in prispevali k popravilu mostu primerno svoto, ker bodo vsled zaprtega mostu utrpeli pač več škode nego mesto. — V občinski seji občine okolica Celje, katere se bo vršila jutri v nedeljo, se bo razpravljalo tudi o tem, kako priti do prepotrebne novega šolskega poslopja deske osnovne šole. Občinski očetje naj to stvar dobro pretehtajo, bodo gotovo prišli do zaključka, da je stavba šolskega poslopja pereča zadeva, ki ne more utrpeti nobenega odlašanja več, ker je prvič stare šolske poslopje zelo nehitljivo, drugič je pa nevarnost, da se kmalu zruši stara podrtja, katere je škandal za bogato okoliško občino Celje. — Kres na čast slovenskima blagovestnikoma sv. Cirilu in Metodu se bo v sredo 4. julija zgal na Starem gradu. Igrala bo železničarska godba in celo Celjsko pevsko društvo. — Okrajno glavarstvo je vsled širjenja škrlatne in drugih epidemij do nadaljnjega prepovedalo poleg veselic in shodov tudi živinske seje v celem celjskem političnem okraju. — Radi ponesrbe je celjsko okrajno sodišče obsodilo 44letnega književodja pri špedijski tvrdki Pella v Celju Franja Jandro, ker je svojemu službovalcu poveril večjo svoto denarja, na tri mesece strogera zapora, po prestani kazni pa bo kot tuj državljani izgnan v češkoslovaško republiko.

Hotel Struželj. Opozarjamo na današnji inšerat g. J. Černeta, ki je dvignil svoj hotel za eno nadstropje (tretje) pomožil in opravi sebe za tulce z vsem konfortom.

Mariborske vesti. Treznostno gibanje. Upali smo, da se bo po lepem vzgledu Ljubljane preteklo nedeljo tudi pri nas vršila manifestacija za treznostno propagando. Kie je bolj potrebna kakor ravno v Mariboru. Tolažba gotovih funkcionalarjev, da se tudi povsod drugod popiva, je zelo šepava. Slabši vzgledov drugod bi ne smeli nikdar vpoštevati pri opravičevanju pri sebi. Je pa tudi s stališča posledice kvalitete in ne toliko kvantitete Maribor ozir. sploh mariborsko okrožje. Isto nekaj drugega kakor n. pr. Ljubljana in posebno Dolenjska s svojim cvičkom. Pri nas škoduje 1 liter vina več kot tam 5 litrov, ker so naša vina premočna posebno za ljudi, ki niso na tej grudi rojeni. Naše močno vino ima silne posledice kot žganje, ki zahteva za porašanje žele vedno več plače. Svočas se je ustanovilo neko treznostno-propagandno društvo, nekak »Preporoda«, ampak dandaj — kakor vidimo se še ni porodil — Röntgenov aparat v bolnici. Naša bolnica je po težkem trudu vendar dobila svoj Röntgenov aparat, katerega je te dni inštaliral g. Kunst. — Predavanje dr. Gyna v tork zvečer v veliki Götzovi dvorani je bilo dobro obiskano. Škoda pa, da g. predavatelj ne obvlada nobenega naših lezikov in prostem izgovoru, kar je silno motilo njegov pravi namen potom svojih uspešnih eksperimentov občinstvu dokazati naravno moč v slehernem človeku. Tako pa je večina udeležencev njegove eksperimente smatrala zgolj za »telepatijo« kakor so je izvajali v tej dvorani tisti, proti katerim nastopa ta strokovnjak. — Smrad nemškega izkoriščevalca. V Smetanovi ulici se nahajajo žele bogataša Nekrepa, ki je strankam neznakovano izsiljeval pretrpano stanarino. Ker že več let noče izprazniti greznice, je nesnaga prodla v kleti, od koder ob solncu izpuštevata smrad na ulico. In to mirno trpe vse pristojne oblasti. Nekrep je pač bogataš in — Nemeč! — Tudi v srednjem toku Drave je bil v tork ponoči močan naliiv. Dravsko polje je prišlo pod vodo in naboli so bili prizadeti kraji Slovenska Bistrica z okolico, kakor tudi Pragersko. Ponekod je voda pridrla v hiše in iz hlevov so morali ljudje izganjati živino. Pri Pragerskem je poplava odnesla tudi več mostičev. Velik je bil strah in ogromna je vsestranska škoda.

Smrtina kosa. Umrli je v Ljubljani g. Ivan Starman, uslužbenec južne železnice v pok. Pogreb se vrši jutri v nedeljo ob 16. iz mrtnišnice na pokopališču k Sv. Križu. Blag mu spomin. — Umrli je večeraj popoldne v Ljubljani g. Alojzij Poljanec, ravnatelj prisilne delavnice v pok. in major v pok. Pogreb se vrši jutri v nedeljo ob 16. iz Gledališke ulice št. 7 na pokopališču k Sv. Križu. Blag mu spomin! — V Gor. Logatcu je umrl dne 27. junija t. l. gospod Ivan Urba n 818 v starosti 90 let. Pokojni je praznoval leta 1912 še žil in zdrav zlato poroko. Iz njegovega rodu izhaja 104 vnukov in pravnukov, od katerih je še 83 živih. Blag mu spomin!

Zgubila se je večera na Belweisovi cesti ročna torbica s srednjo vsoto denarja. Pošten najditelj naj odda proti nagradi v upravi Slov. Naroda.

Nadaljne aretacije v Paskljevičevi aferi. Na Sušaku je bil aretirani Musliman Kadre Kušatič, pri katerega hišni preiskavi je policija našla 23 srebrnih kron in pri njegovi telesni preiskavi listnico, v kateri je imel potrdilo od umorjenega Andrije Jeričića. Ker je Kušatič osumljen, da je v zvezi s Paskljevičevimi aferi, je bil oddan preiskovalnemu sodišču v Zagrebu.

Razne nesreče. Zidarskemu delavcu Mihaelu Jenku iz Dovjega je pri delu padlo železo na desno nogo in mu jo precej poškodovalo. — Ključavničarski vajenec Frane Bajec, zaposlen v »Bistrici v Kamniku, si je pri delu poškodoval levo oko. — Fran Prišnik, delavec pri »Slogradu«, se je nevarno vžgal v desno roko. — Levo oko se je pri delu poškodoval rudar Josip Stiglic iz Zgorja. — Delavca Alojzija Mačka, zaposleno v tovarni »Mergenthale« v Mostah, je stroj zagabil za desno roko in mu je poškodoval v kolencu. — Vse poškodovane so prepeljali v ljubljansko bolnico.

Gad jo je pičil. Posetnikovo hiš Franjo Golob iz Zelimelji pri Skofljici, je na travniku pri košnji pičil gad levo nogo. Ker ji je noga zelo otekla, je bila prepeljana v bolnico.

Nesreča v Šiški. Posestnikova žena Jera Lipovec iz Tomšiča, se je v četrtek dne 28. t. m. peljala z lahkim enovoznim vozom v Ljubljano. V Gornji Šiški pa se je konj radi nenadoma nasproti pridrelega avtomobila splašil in odskočil v stran, pri čemur je Lipovecova padla pod voz, ki ji je šel čez vrat in eno nogo. Težko poškodovano so prepeljali v bolnico.

Stekla mačka. V vili ing. Nefa v Mariboru, Vilharjeva ulica je stekla mačka ugriznila nekega psa, ki se je doslej zaletel v štirih osebe in jih ogrizel. Mačka je izgnila. Kljub strogemu kontumacu se podi okoli brez nagončnika vse polno psov. Kaj delajo oblasti?

Tragičen konec slovenske izseljeniške družine. Iz kraja Morley v Kolumbiji poročajo, da je slovenskega rojaka Ivana Javna zadela pri delu nesreča. Ugrtala se je nad njim skala, ki mu je zlomila hrbet, nakar je v zdravniškem uradu umrl. Ko je žena izvedela za smrt svojega moža, je začela divjati in kričati in na nikak način je ni bilo mogoče potolažiti. Tri dni potem je obupala ter ustrelila svojo šletno hčerko Marijo in 4letno hčerko Danico, sinčka pa je zadela s strel v glavo in pleče. Potem si je poglala vdovala krogi v srce in obležala mrtva. Javn zapuščila v stari domovini brata in sestro, v Ameriki pa tri sestre. Pokopna žena ima v stari domovini še očeta in mater ter več bratov in sestra. Poročilo pa ne omenja rojstnega kraja nesrečne Javhove družine.

Tramvajska nesreča. Na Karlovo-ki cesti je tramvaj 27. t. m. podrl na tla 90letno zasebnico Marijo Tomšič, ki je pri tem dobila težke notranje poškodbe. Kakor izpovedujejo očividci dogodka, ne zadene voznika nobena krivda, ker je starka preslišala voznikove svarilne signale. Tomšičeva je bila prepeljana v bolnico.

— Kino Tivoli. Pozor! Senzacija! »Ču-
da džungle« (The Miracles of Jangles),
film v 15 epizodah, od katerih ena nad-
grajuje drugo. I. del (3 epizode): »Ogne-
džungla«, »Ulica smrti« in »Napad na džun-
glo«, se predvaja ob četrtku 28. tm. do ne-
delje 1. julija. Film nam predvaja pusto-
lovstvo nad pustolovstvom. Fenomenalni
in krasni posnetki divjih zverí, bivačih v
džungli. Sloni, levi, tigri, opice, leopardi,
noh, čaple itd. ustvarjajo film za eno naj-
večjih svetovnih atrakcij. Film naravnost
fascinira gledalce, ki jih obdrži do konca v
skrajni napetosti. Izdelan je bil v največji
amerikanski filmski tovarnici »Seelig« ter
sodelujejo v njem prvovrstne ameriške
filmske moči in najjačji črnc na svetu I.
E. Martin.

— Kino »Matice« v Ljubljani, priredi v
nedeljo dne 1. julija tl. veliko otvoritveno
predstavo ob pol 11. dopoldne in ob 3., 5.,
7. in 9. zvečer (ne ob 3., pol 5., 6. in pol 8.
kakor je na lepakih). Predvaja se bo ve-
liko filmsko remek-delo »Kraljičin ljubie-
nek«. Drama v 7. dejanjih po glasovitem
romanu Georga Hirschfelda »Drugo živ-
ljenje« v glavni vlogi krasotica Marija
Mindszenty, Erich Kaiser-Titz, Alf Blü-
cher. Film se predvaja dve uri in ostane
do srede na sporedu. Kino »Matice«.

— V kavarni »Jadrán« na Turjaškem
trgu št. 6 dnevno damski koncert. Vstop
prost.

— Ciganski orkester koncertira v ne-
deljo 1. julija v restavraciji Bellevue. Za-
četek ob 3. popoldne, Vstop prost.

— Prvorazredni moderni brzopisalni
stroj »STOEWER« zastopstvo Ljubljana,
Selenburgova ulica 6/I.

— Na vrtilju veselic, ki jo priredi v
nedeljo 1. julija športni klub »Slovane« v
hotelu Tivoli v proslavo 10 letnice svojega
obstoja, bo poleg plesa in drugih velesan-
tarnih zabavnih točk na sporedu tudi šali-
va pošta, ribolov na suhem, komični mu-
zei, lutke itd. Naj nič ne zamudi lepe pri-
like, da se do solz nasmeje in rajsko zaba-
va. Začetek veselice ob 16. uri. — Vstopni-
na 6 dinarjev.

— Z medvedom sta se srečala. Pretekli
teden je bil šel sodni kanclarist G. T. Ojčak
na lov na Slivnico, v bližini Cerknice. Na
drugem grebenu gore stopi malo nizdol in
postoji nekaj časa. Kar zašumi za nekim
grmom, v daljavi deset korakov od njega.
Misli si, da bo srnjak. In kaj se prikaže?
Velika medvedja glava pogleda ven in buli
stirne v lovca. Nič manj začuden ni gledal
te nenavadne in nepričakovane prikazni lo-
vec. Ko zreta v tej bližini nepremično ne-
kak časa drug v drugega in se je G. Ojčak
pripravljal, da izproči, je skočila mrcina ja-
ko urno kvišku in v stran ter je izginila v
goščavi. V istem hipu je počil strel, a me-
dved je srečno odnesel svojo kožo. Zadnji
medved je bil ustreljen na Slivnici menda
leta 1913. Čudno se nam zdi, da se niso
zganili cerkniški lovci in šli takoj za ko-
smatincem, ko je le-ta za naše kraje ven-
darle jako redka in nenavadna prikazen.

— Gostilna Zgonc na Tržaški cesti 19,
se je preselila na Pot v Rožno dolino št.
38. Glej današnji oglas.

— Kavarna in restavracija na Streli-
šču pod Rožnikom ob večni poti vsako ne-
deljo in praznik koncert od 3. ure popoldne
do 9. zvečer. — Vstopna prost.

Šolstvo.

— Drž. žensko učiteljsko v Ljubljani
je šlo v preteklem letu 190 gojenk. Šolsko
leto se je zaključilo 28. junija s sled-
čim uspehom: prvi red z odliko je dobilo
67, prvi red 112, ponavljalni izpit pa 6 go-
lenk. Zaostala ni nobena. Neizprašanih radi
bolezni je ostalo 5 gojenk. Vseh 53 gojenk
IV. letnika se je udeležilo zlozlozega iz-
pita z že znanim uspehom. Istočasno se je
zaključilo šolsko leto tudi na dekliški vad-
nici in v otroškem vrtcu.

— Obrtna šola na Rakovniku je raz-
stavila v dne 28. junija do 2. julija ris-
be in izdelke učencev mizarkega, kroja-
škega in čevlarskega oddelka. Prostor
razstave se nahaja v prvem nadstropju
novega poslopja. Razstava kaže v primeri
z lanskim zelo lep napredek. Vstop prost
vsakomur.

— Državna dvorazredna trgovska šo-
la v Celju. Vpisovanje gojencev in gojenk
za šolsko leto 1923/24 se vrši 2. in 3. julija
tl. od 8. do 12. K vpisu je pristimi zadnje
šolsko izpričevalo in krstni oziroma roš-
ni list. Gojencem in gojenkam izven Celja
je možno prigrisati se in poslati predpisane
listine po pošti. Te naj bodo pri ravnateljs-
tvu vsaj 3. julija. V prvi letnik se spreje-
ma brez sprejemnega izpita deklet, oziroma
deklice, ki so dovršili 4. razred srednje
šole ali popolno meščansko šolo, ali pa pri-
pravljali razred dvorazredne trgovske
šole in so stari vsaj 14 let. Poleg teh mo-
rejo biti sprejeti v prvi letnik tudi oni, ki
so dobili v 4. razr. srednje šole drugi red,
ali tisti, ki so dovršili 3. razred srednje
šole, ako so stari 14 let in napravijo spre-
jemni izpit iz slovenščine, srbohrvaščine,
nemščine, računstva, geometrije, zemlje-
pisla, prirodopisa in prirodoslovja. Pri
preizkušnji se zahteva toliko znanja, kolik-
or si ga pridobijo učenci v pripravljavni
razredu dvorazredne trgovske šole. V drugi
letnik se sprejemajo absolventi prvega
letnika dvorazrednih trgovskih šol s pravi-
co javnosti.

Društvene vesti.

— Moška in ženska podružnica Ciril in
Metode Družbe v Sp. Šiški priredi v
proslavo praznika jugoslovanskih aposto-
lov bratov Cirila in Metoda dne 4. julija tl.
v Kozlovi dolini (šiš. gozdu nad cerkvijo)
kres. Spored: sodeluje tamburaški zbor
Bratstva, (šiš. kvartet), — kres, ben-
galična luč itd. V dveh šotih se bo pro-
dajalo vino, pivo, slaščice in jestvine. Za-
četek ob 20. uri. Vstopnina prostovolni
prispevki. Vsi ki čutite potrebo C. in M.
družbe, kateri je namenjen čisti dobitek te
priditve, posetite to proslavo, ki obeta
biti tudi obnemak za zabavna.

— Ciril-Met. podružnica za Grobelno
in okolico naznanja, da je okr. glav. radi
kužnih bolezni v okraju prepovedalo ve-
selico 1. julija. Ista se vrši 2. septembra.
Toliko na znanje vsem onim, ki so že pre-
jeli plakate. Vsa sosedna društva pa pro-
simo, da se blagovoljlo ozirajo na to pri-
reditve.

— Olepševalno društvo v Rožni dolini
pri Ljubljani obhaja boče 25 letnico na-
stanka naselbine dne 18. julija 1923 v naj-
večjem sijaju po celi dolini. Na proslavi
predvečer mirozov s podoknico županu in
predsedniku olepšev. društva z bakludjo in
splošno razsvetlavo, v nedeljo budnica, ob
8. slavnostna daritev v okrajeni domači

kapeli in s propovedjo pred taisto, popol-
dne slavnostno zborovanje. a ob 3. (15.)
začne se zgodovinski IV. Rožnodoljski ve-
lesjem, kakršnega še ni videl svet ter je
zajamčeno, da prekosí vse dosedanje dru-
štvene zabave, katero bodo nudile izvir-
ne še nikjer vpriporjene točke.

— Gasilno društvo v Loki pri Zidanem
mostu je odložilo svojo na dan 1. julija do-
ločeno proslavo 40letnice na poznejši čas
in sicer radi prepovedi priditve s strani
politične oblasti radi širjenja kužnih bolezni
v okraju. Kdaj se izvrši omenjena proslava,
se pravčasno objavi.

Gospodarstvo.

— Z žitni trg. Tendence je tudi prošli
teden ostala čvrsta. Posebno se je po-
praževalo po pšenici, moki in koruzi. Po-
stavno baška postaja notraj: pšenica 4.40
moka »0.« 6.70—6.75, koruza 2.75, oves
3.06. V Ljubljani notirajo: moka »0.« 7.35,
»3.« 6.15, »4.« 5.60, »7.« 4.—, koruza 3.40,
oves 3.60. Moke »0.« primanjkuje.

— Z Adresar importnih in eksportnih
trgov. Trgovska in obrtniška zbornica se-
stala seznam eksportnih in importnih
trgov. ki je zelo važnega pomena za naše
in inozemske konzulate in za inozemska
trgovska podjetja, katerim se dajejo na
podlagi tega seznama informacije. Interes
zbornice je, da pridejo v seznam vse ve-
letrovinne, razvrščene po strokah in pred-
metih, s katerimi se pečajo. Zato pozivlja
zbornica vse zainteresirane protokolirane
veletrovinne, importirne kakor tudi eks-
portne, ki želijo priti v ta seznam, da
tako pisno sporoče zbornici svoje na-
slove trdnj in podatke, s katerimi pred-
meti se v eksportu odnosno importu pe-
čajo.

— Z Mednarodna razstava lesa v Lyo-
nu. V Lyonu se bo vršila letos od 6. do 21.
oktobra velika mednarodna razstava lesa
in lesnih izdelkov. Pismene prijave se
imajo vpsolati najdalej do 15. avgusta tl.,
a vzorci morajo biti v Lyonu do 20. sep-
tembra tl. Cena za 1 stand znaša 1000
frankov. Prijave se lahko vpsolijo potom
naše trgovske agencije v Lyonu (Agence
Commerciale Privilegiee, Lyon, 27. Rue
Sala 27.

— Z Prodaja sai. Ravateljstvo držav-
nih železnic v Subotici bo prodalo dne 13.
julija tl. potom pismene dražbe približno
150 vagonov saj. Predmetni oglas je v pi-
sarni trgovske in obrtniške zbornice v
Ljubljani interesantno na vpogled.

— Živinski sejem v Mariboru. Živin-
ski sejem dne 26. junija je stal že v zna-
menitu vpliva neugodnega vremena, ki je
izločilo lepo upanje na izobilico izborne
prve košnje. Naša prognoza stavljena že
pred enim mesecem se je vresničila: cene
živin so znatno padle. Poleg vremenskega
vpliva se je obistinil tudi razlog izvoza ži-
vine iz sosednih držav, vsled česar iz-
ostajajo iz štajerskih sejmov večji mesni
izvozniki. Kupčila je omejena samo na
domačo vporabo in na spekulacijo inozem-
skih izvoznikov, kateri — nastanjeni v
Mariboru, preže le na ugodne kupčije. To
pot niso več živinorejci diktirali cen, nego
vsled slabega vremena itak maloštevilni
resni kupci. Pomudniki so se povečini ob-
navljali znižanim cenam in so raje gnali 21-
vino domov. Priglasilo se je: 6 bikov, 175
volov, 352 krav, 12 telet, skupaj 561 glav,
torej za slab sejem izredno visoko število.
Cene v din (številke v oklepaju iz prejš-

nega sejma dne 12. junija) debeli volji 12.50
—15 (14—15), pol debeli volji 11.75—12.50
(12.25—13.75), plemenski volji 9.25—11.50
(9.25—12.50), bikji za klanje 10—14 (12),
klavne krave 11.25—12.50 (13.50—14.50),
plemenske krave 9.50—11.25 (12—13.50),
krave za klobasarije 8.75—10 (8.25—11),
molzne in breje krave 10—12.50 (10—13.50),
mlada živina 12—13 (10—13.50), teleta 14.25
—16.50.

— Z Ogrožena košnja na Štajerskem.
Ze dolgo let ni prva košnja na Štajerskem
tako lepo obetala kakor letošnja. Toda iz-
redno neugodno vreme ravno sredi košnje
je v najmanj 60% prekrizala lepe račune.
Se pred dobrim tednom so v Mariboru se-
no ponujali po 300 K, pa ga ni nihče ma-
ral; vse je čakalo še na ugodneje cene, ži-
vinorejci so šli s cenami za živino nazvoj.
Meso je postajalo vsak dan dražje. Ta te-
den pa se je temeljito spremenilo. Cene
živini so padle, za seno zopet naraščalo,
ker se je ponudba znižala, ampak cene za
meso so kljub temu — narastle. To je »spe-
cialiteta« mariborskih mesarjev, za katere
nema zakona o navljanju cen. Na eni stra-
ni taka brezposelnost, na drugi pomanj-
kanje delavne moči. Kosci zahtevajo po 200
K dnevno in dobro hrano; tega si ne more
vsakdo privoščiti. Vendar pa v mnenju po-
ljudcev položaj ni še popolnoma izgub-
ljen, ako vsaj te dni nastane stalno tople
vreme in se zamore košnja večkrat in do-
bro presušiti.

Turistika in sport.

INOZEMSKÉ TEKME.

— Dma, 29. junija. Nogometna tekma

Rapid : M. T. K. je končala 5 : 3, (3 : 1).

— Primorje : Gradjanski 3 : 8 (1 : 7).

Primorje je bilo v prvem polčasu vsled
malodušnosti ter vsled nenavadnosti ve-
lembne sportne prireditve (tribune, 4000
občinstva, renome Gradjanskega itd.) han-
dicirano in je igralo z veliko tremo. V
drugem polčasu se je znalo ter pokazalo
v obrambnem in kombinacijskem oziru
frapantno izro, da si je osvojilo simpatije
prisotne publike in z velikimi aplavzi vo-
dilo igro z 2 : 1. O tekmi prinesemo na po-
dlagi citatov iz zagrebških kritik podrobne-
še poročilo v prihodnji številki.

— Primorje : Viktorija, Sušak 2 : 1
(0 : 0). Lahka zmaga Primorja, ki je tekmo
6 dni igralo tri velike tekme in je bilo po
dveh neprepuhtih nočeh ter velike tekme z
Gradjanskim izmučeno, da se je komaj pre-
mikalo po igrišču. Kljub temu je pokazalo
lepe kombinacije in ostre strele na gol. Go-
stje so izvajali požrtvovalno igro, osnova-
no na hura-štilu. Sodnik g. Hus pomanj-
kljiv.

Razne stvari.

• Dete z dvema glavama. V muka-
čevskem otroškem zavetišču se je te dni
rodilo dete z dvema glavama, od katerih
je bila ena popolnoma razvita, druga pa ni
imela obličja. Dete je živelo po rojstvu 24
ur. Dogodek je vzbudil v zdravniških kro-
gih veliko senzacijo.

• Dvorni operni pevec kot cesni ropar.
V Berlinu so aretirali detektivki nekega ne-
znanca v trenutku, ko je hotel nekega na
klopi spečega oropati. Ugotovilo se je, da
je neznanec bivši dvorni operni pevec Va-
seli pl. Eggekow v Petrogradu in ki ga je
bela prignala do roparja. Baje se je pro-
fesionalno bavil z roparskim poklicem.

Borzna poročila.

— Zagreb, 30. junija. Danes borza ni
poslovala. V prostem prometu so notirali:
Curih 16.15, 16.20, Pariz 5.52, 5.55, London
418.—, 420.—, Berlin 0.058, 0.06. Dunaj
0.1270, 0.1275, Praga 2.73, 2.75, Trst 4.01,
4.04, Newyork 90.—, 91.—.

— Curih, 30. junija. (Izv.) Današnja
predborza: Beograd 6.20, Berlin 0.0032,
Amsterdam 212.50, Newyork 5.5675, London
25.88, Pariz 34.20, Milan 25.25, Praga 16.79,
Bukarešta 2.90, Varšava 0.005, Dunaj
0.007975, avstr. žig. krone 0.008, Sofija 5.40.

Poizvedbe.

— Dotični, ki si je prisvojil v Janer
Trdinovi ul. št. 2 košaro z obleko in žepno
uro, naj isto v teku 3 dni vrne, sicer se bo
proti njemu sodniško postopalo, ker je po-
znan.

Darila.

— Upravi našega lista je poslal za
bedne ruske akademike g. dr. Alojzij Ko-
kalj odvetnik v Ljubljani. Din 100 mesto
cvetja na krsto svojega pokojnega svaka
in prijatelja sošolca podpukovnika g. Emila
Merka. Srčna hvala!

Uprava našega lista je prejela za:
»Društvo slepih v Ljubljani« Družba
»Sladkor« daruje 1000 Din. mesto venca na
krsto pok. g. dr. Jos. Perdanu.

»Slepec« — invalid. Mesto venca na krsto
ozir. v počastjeje spomina pokojnega g.
Josipa Perdana darujejo: rodbina Lauter-
Činkole Din 200, ga. Antonia Paleškinj iz
Brežice Din 125 in L. ljubli. strelski klub
ustanovljen l. 1820. Din 350.—, Skupno Din
675. Srčna hvala!

— Zalec. Za zgradbo meščanske šole
je daroval odbor Zadruga trgovcev za
okolico Celje iz likvidacijskega sklada Din
5000, za kar mu izreka odbor najiskre-
nešo zahvalo ter želi temu blagotnemu
darovalcu mnogo posnemalcev, kolim je
pri srcu obstoj in razvoj prve predvojni
slovenske meščanske šole v Zalcu.

Glavni urednik:
RASTO PUSTOSLEMSEK.
Odgovorni urednik:
VALENTIN KOPITAR.

Poslano.

IZJAVA.
Uredništvo »Jutra« priobčilo je v svoji
147. številki prevod strogo zaupnega pi-
sma, katero sem pred Božičem lanskega le-
ta poslal aktivnemu ministru v Beograd.
To pismo moglo je uredništvo »Jutra« do-
biti le na nedopusten način ali pa vsled iz-
roabe prevelike in neumestno zaupljivosti
gospoda naslovnika. Če se imenovanima
listoma zdi častno na tak med hotelmiti
ljudmi nenavaden način pridobitve zaup-
ne spise prebčevati, je to njuna stvar. Jas
ostajam pri tem hladni in miren. Če se mi
bode sploh zdelo umestno reagovati na ta
način političnega boja demokratičnih ko-
munistikalstov konečnega izida svetovne
vojne, ki jim je kot zrel sad padel v nliho,
va prekrizana naročja, storil bodem to, kar
dar se mi bode zdelo.

V Dolenjskih Toplicah, dne 26. junija 1923.

Ivan Hirbar.

* Za ta dopis uredništvo ne odgovarja.

**RNEI
MPTIKO**

**VSEH ZNAMK ZA
AVTOMOBILE
IN KOLESA**

3. SOREC

**LJUBLJANA :
PALČKA 13-KR-BNK**

Kupim krojaško pupo.

Ponudniki naj pošljejo svoje
naslove pod »Pupa/6731« na
upravo »Slov. Narodae«.

Manjše stanovanje

v novi hiši SE ODDA onemu,
ki plača najemnino za eno leto
vnaprej. — Naslov pove uprava
»Slov. Narodae«.

Lepo mehlovano sobo

iščem pri boljši rodbini, event.
tudi z dobro domačo hrano. —
Ponudbe pod »Zeleniški inžen-
jer/6674« na upravo »Sloven-
skega Narodae«.

Lepa mehlovana soba

SE TAKOJ ODDA SOLID-
NEMU GOSPODU. — Naslov
pove uprava »Slovenskega Na-
rodae«.

Proda se dobro

ohranjen KLAVER.

Naslov pove uprava »Sloven-
skega Narodae«.

**Kdor plača za pet let najem-
nino vnaprej za adaptacijo hiše,
mu dam na razpolago**

dve sobi z uporabo

vrtu in pritliklin.

Ponudbe pod »št. 200.000/6618«
na upravo »Slov. Narodae«.

Soba in kuhinja

SE ODDA. — Naslov pove
uprava »Slov. Nar.«. 6670

Vajenec

ZA MIZARSKO OBRT SE
TAKOJ SPREJME. — Ignacij
Šarc, Kolesarska ulica 6, Ljub-
ljana (Trnovo). 6739

Izkušen sodavičar

ISČE SLUŽBO. Popravljati zna-
tudi sifonske steklenice in mon-
tirati stroje. Izdeluje tudi siru-
pove in naravne soka. — Na-
slov pove uprava »Slovenskega
Narodae«.

Išče se DRUŽABNIK

s primernim kapitalom v že
dobro vpeljano trgovino v pro-
metnem mestu na Štajerskem.
— Ponudbe na upravo »Slov.
Narodae« pod »Sigurna bodoč-
nost/6287«.

Lepo solnično

STANOVANJE,

obstoječe iz treh do petih sob
v novi vili v sredini mesta SE
ODDA dotičnemu, ki plača naj-
emnino za tri leta naprej. —
Ponudbe pod »Lepo stanovanje
6696« na upravo »Sl. Narodae«.

Išče se SOBA

za čas šolskih počitnic, v štu-
dijske namene; neglede na ka-
kovost; lahko je nemebljena in
podstrešna, sama da je sveta-
la. — Ponudbe pod »Podstreš-
na/6702« na upravo »Sl. Nar.«.

Ugodna prilika!

NAPRODAJ JE 15 minut
dobro kolodvora v Domžalah
ob glavni cesti POSESTVO.
obstoječe iz njiv, travnikov
in poslopja z gostilno. Vpe-
ljana je električna razsvet-
ljana. Gostilna je komple-
tno opremljena. — Hiša je
tako na razpolago. — Na-
slov pove uprava lista. 6744

Išče se HLEV

s podstrešjem za seno, zasebni,
za dva konja v sredini ali naj-
bližje na periferiji mesta. —
Zglasiti se pri: Mirko Stefanov-
vič, Gorupova ulica 3/II. 6738

Kupi se VILA

z enim ali dvema stanovanjema
po možnosti v sredini mesta ali
pa približno deset minut odda-
ljeno od centra mesta. —
Več se poizve: Stuzzi, Sodna
ulica 4. 6703

Krojaškega pomočnika

SPREJME TAKOJ za veliko
delo ali če zna tudi nekoliko
delov dela. — ALOJZIJ
NOVAK, krojač, Domžale. 6686

**Suhe gobe, kumno, ja-
neč. linovo cvetje itd.**

KUPUJE NO NAJVIŠJIH

dnevni cenah

M. GERSAK & COMP.

Ljubljana, Kongresni trg 10.
6732

Levski pes-ptičar

(Sturm-Lauchatal), poležen dne
1. junija 1918, vpisan v nemško
in jugoslovansko rodovno knji-
go na razstavi in na tekmi v
Nemčiji ter odlikovan s I. ce-
no. Pes je za lov dober, potre-
buje pa trde roke in veliko
dela. Cena 3000 Din. — Ponu-
dbe pod »Ptičar/3000/6675« na
upravo »Slov. Narodae«.

Novo pohištvo,

obednica (mahagoni) in salo-
nska garnitura (plix), skupno ali
posamezno. SE PRODA NAJ-
VIŠJEMU PONUDNIKU. —
Ogledati v brzozemnem skladi-
šču Južnega kolodvora v
Ljubljani dnevno med 8. in 11.
ur. 14. in 16. ur. — Pismene
ponudbe, vezane na osem dni,
je vpsolati pod »št. 631/II—23«
na obratno ravateljstvo Južne
železnice in Ljubljani do 7. ju-
lija t. l.

Zastopstva išče

proti proviziji POTNIK, ki je
vpeljan v Slovenijo. — Ponudbe
pod »Provizija/6740« na upravo
»Slovenskega Narodae«.

Izjava.

Podpisani obžalujem, da
sem Jakob Punc oha dne
16. junija t. l. v gostilni Krčon
z grdo besedo razžalil.
Ljubljana, 30. junija 1923.
Anton Cunder.

Nemeblvano sobo,

po možnosti s posebnim vho-
dom, ISČE

Dvonedstropna hiša

sredini Ljubljane SE PRODA. Cena 100.000 Din. — Radi potovanja nujna kupčija. — Natančneje pove H. Privšek, Ljubljana, Miklošičeva cesta št. 18, I. nadst., desno (poleg sodišča). 6676

Absolviran sedmošolec išče inštrukcije v klasičnih jeziki, francosčini in matematiki do šeste šole čez počitnice na deželi.
Naslov pove uprava »Slovenskega Naroda«. 6698

50.000 Din posojila

na vknjižbo štirikrat več vredne nepremičnine IŠČE ZA TAKOJ MLAD TRGOVEC. — Pismene ponudbe pod »Dobro plačane obresti/6672« na upravo »Slov. Naroda«. 6734

Enodružinska hiša

z malim vrtom na prometnem kraju v bližini ali na periferiji Ljubljane, pripravna za trgovino ali obrt, SE KUPI. — Ponudbe z navedbo cene pod: »Hiša z vrtom na anončni zavod Drago Beseljak in drug, Ljubljana, Sodna ulica 5. 6671

Takoj se odda SOBA

s posebnim vvhodom (razgledom na cesto) dvema damama ali dvema gospodoma. — Naslov pove uprava »Slov. Naroda«. 6734

Išče se KOMPANJON

za veliko staro eksportno in importno trgovino na deželi, katera je dobro vpeljana. Potreba je približno 1.000.000—2.000.000 kron, kateri denar se bo dvakrat boljše obrestoval nego pri banki. — Ponudbe pod »Kompanjon/6725« na upravo »Slov. Naroda«. 6687

Zidarski predelavec,

agilen, samostojen in priden, SE TAKOJ SPREJME. — Stanovaje eventualno na razpola. — R. Smielovski, stavbno podjetje, Rimski cesta št. 2. 6724

Spalnica,

popolnoma nova, miza, stoli in stojala za cvetlice, vse iz črčenejevega lesa, ter kuhinjska oprema radi nepričakovane odpotovanja NAPRODAJ. — Ogleda se vsak delavnik od 10. do 12. in od 16. do 18. ure. — Naslov pove uprava »Slov. Naroda«. 6644

Pritlična hiša

z vrtom v Zgornji Šiški št. 34 pri Ljubljani, NAPRODAJ. — Poizve se pri Bergantu istotam. 6691

Službe želi

k enemu ali dvema otrokoma srednjeizobražena gospodinja. Najraje pa bi šla kot družabnica h kakim dami. — Naslov pove uprava »Slov. Naroda«. 6699

Enostanovanjska vila,

nova, v bližini deželne vlade, s prostim velikim prostornim stanovanjem. PO UGODNI CENI NAPRODAJ. — Ponudbe pod »Lepi dom/6697« na upravo »Slov. Naroda«. 6679

Naprodaj

dobro ohranjena na pol pokrita kočija, dvovprežne sanke, železna peč in kopalna banja — v Ratečah pri Zidanem mostu št. 15. 6679

CIE. GLE. TRANSATLANTIQUE, FRANCOŠKA LINIJA

HAVRE - NEWYORK

Najkrajša linija, samo 6 dni čez morje
Glavno zastopstvo Slavenska banka d. d., Zagreb
Vozne listke in tovarneve pojasnila daje zastopnik

IVAN KRAKER, LJUBLJANA
KOLODVORSKA ULICA STEV. 41

Zahvala.

Vsem svojim dosedanjim gostom in prijateljem tem potom vljudno naznanjam,

da opustim s 1. julijem 1923 svojo dosedanje gostilno na Tržaški cesti 19.

Tem potom se vsem najiskrenejše zahvaljujem za dosedanje naklonjenosti in se najtopleje priporočam tudi za v bodoče.

Marija Zgona
gostilničarka
Tržaška c. 19.

Priporočilo.

V pravkar dovršeni lastni hiši na Poti v Rožno dolino št. 38

otvarjam dne 1. julija 1923 na novo opremljeno gostilniško in kavarniško podjetje.

Trudila se bom svojim gostom z dobro in ceno hrano in pijačo ob vsakem dnevnem času ustreči, ter se naidejam njih naklonjenosti, kakor doslej tudi v bodoče.

Marija Zgona
gostilna »Pod klančkom«
Pot v Rožno dolino 38.

Ali Vam izpadajo lasje, se Vam dela prhljaj in Vas srbi glava? Poskusite, prosim,

Dr. Dralleja

brezovo vodo

Zadovoljni bode!e!

Glavna zaloga za preprodajalce

ISIS, d. d. odjel Juri Dralle, Zagreb, Palmotičeva ulica broj 66.

Zahvala.

O priliki izgube našega predragga očeta ozir. starega očeta, brata, tasta in strica, gospoda

Ferdinanda Roša

smo prejeli toliko izrazov sočustvovanja, da moremo le tem potom izreči vsem iskreno zahvalo.

Dolžnost nam je zlasti zahvaliti se g. zdravniku doktorju Kumarju za zvesto pomoč v bolezni, č. duhovščini, zastopnikom načelstva JDS in SKS, zastopnikom mnogih uradov v Celju, Laškem, Ljubljani in Trbovljah, kraj. šol. svetu in šol. vodstvu v Hrastniku, gasilnim društvom v Hrastniku, Dolu, Trbovljah in Vedah za korporativno udeležbo in zastopnikom menda vseh narodnih društev v okolici.

Hvala vam, lovci, za zadnje pozdrave, pevci za žalostinke, kmetije, rudarji in drugi za spremstvo in slovo!

Hrastnik, 25. junija 1923.

Žaljuoči ostali.

Šiška Ana naznanja vsem sorodnikom in znancem prežalostno vest, da je njen nepozadni dobri oče, odnosno ded in tast

Ivan Starman

uslužbenec južne železnice v pokoju

danes, dne 30. junija ob polu eni po dolgi, mučni bolezni v Gospodu preminul.

Pogreb se vrši v nedeljo, dne 1. julija ob 16. iz mrtvašnice deželne bolnice na pokopališče k Sv. Križu.

V Ljubljani, 30. junija 1923.

Žaljuoči ostali.

Brez posebn. obvestila

V globoki žalosti naznanjamo vsem sorodnikom, prijateljem in znancem žalostno vest, da je naš srčno ljubljeni oče, stari oče, tast, gospod

Alojz Poljanec

ravnatelj prisilne delavnice v pok. in major v pok. včeraj dne, 29. t. m. ob 1 uri 47 minut popoldne mirno v Gospodu zaspal.

Pogreb nepozabnega pokojnika se vrši v nedeljo, dne 1. julija 1923., ob 4 popoldne iz hiše žalosti, Gledališka ulica št. 7, na pokopališče k Sv. Križu.

V LJUBLJANI, dne 30. junija 1923.

Mirko Poljanec, konj. major v p., **Ivo Poljanec**, okrajni tajnik, **Leo Poljanec**, prokurist, sinovi,

Mira Bertini, Ana Müller, Jela Poljanec, hčerke,

Dr. Bertini, zdravnik, Müller, general, zeta,

Olga Poljanec roj. pl. Rosenberg, Ana Poljanec roj. Pavlovič, snahi,

Ivo, Zdenko, Anne-Marie, Silvija, Mario, Lea, Carla, Maria, vnuki in vnučkinje in vse ostalo sorodstvo.

Zahvala in priporočilo.

Genjenemu občinstvu in gostom naznanjava, da opustiva s 1. julijem t. l. izvrševanje restavratorske obrti pri »SLONU« v Ljubljani ter da otvoriva v kratkem lastno restavracijo

v staroznani gostilni „Pri št. 6“

na Dunajski cesti, katere otvoritev bova še pravočasno naznanila. Do preureditve novih prostorov izvrševala bova obrt v zmanjšanem obsegu v dosedanjih gostilniških prostorih.

V prijetno dolžnost si štejeva izreči pri tej priliki vsem cenjenim gostom najino najiskrenejšo zahvalo za dosedanje naklonjenosti z nado, da nama jo ohranijo tudi v bodoče. Dobra kuhinja in izvrstne pijače naj bo najino najboljšo priporočilo.

V Ljubljani, dne 30. junija 1923.

Aleš in Terezija Zalaznik.

Motorno kolo „Puch“

4½ HP. z dvema prestavama, dobro ohranjeno. PO UGODNI CENI NAPRODAJ. — Naslov pove uprava »Slovenskega Naroda«. 6700

Iščem mesta kot obratovodja ali elektrika.

Več sem tudi vseh drugih opravil pri strojih; popolnoma samostojna moč. — Ponudbe na podružnico »Slov. Naroda« v Celju pod »Zanesljiva«. 6715

Jajca kupuje

po najvišjih cenah od oddajnih postaj in plača

po oddajnem potrdilu in brez odtegljaja

E. Vajda

izvoz jajec, Cakovce, Medjimurje, Jugoslavija.

Brzjav: Vajda, Cakovce. Telef. interurb. 59, 4, 3

Potnika

s strokovnim in krajevnim znanjem na jugoslovanskem trgu išče tvernica kovinskega blaga. Ponudbe pod »A. B. 100-8132« na Ann. Exp. Rudolf Mosse, Wien I, Seilerstätte 2. 6712

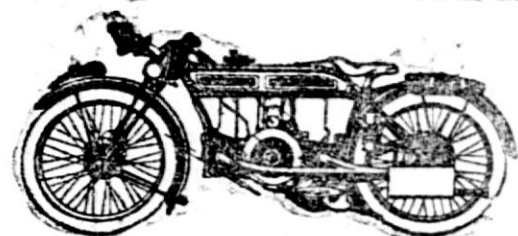
Izvoz drv v Švico.

Resna, dobro uvedena švicarska firma išče zastopstvo proizvajalcev drv ali izvoznih firm v komisijo ali na trden račun. Oddajališče za več sto vagonov samo prvovrstnega blaga. Ponudbe na upravo Slov. Naroda pod Drva 6669.

Večje industrijsko podjetje išče**samostojnega knjigovodje**

zmožnega slovenščine po možnosti tudi srbohrvaščine.

Reliktira se samo na resne in dobre moči. Plača po dogovoru. Mesto trajno. Vstop eventualno takoj. Ponudbe s sliko, prepisi spriceval in referencami naj se pošljejo na upravo tega lista pod šifro 200-6678.

DOUGLAS**Zmagovalec 1923**

364 km in 320 m

Tourist Trophy (Anglija)

Junior dirka:

Tretji in V. IX. XIII. XXIX. darilo.

Senior dirka:

Prvi in VI. VIII. X. XIII. XVI. XXIII. XXIV. darilo

Sidecar dirka:

Prvi in IV. VI. darilo

Grand Prix:

(Francija)

I. darilo.

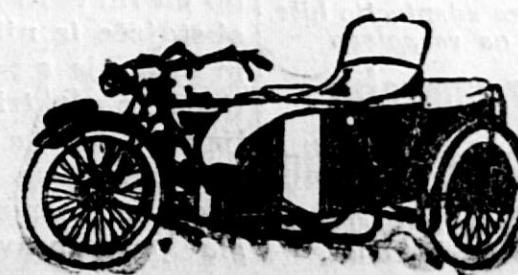
Glavno zastopstvo in samoprodaja za Jugoslavijo

Douglas Motor Ltd.

O. ŽUŽEK

LJUBLJANA, Sodna ul. 11

Telefon 461

Po nižji ceni

kakor v seziji se sprejmejo v popravilo in poletno shrambo damski in moški kožuh. Zaloga, barvanje in moderniziranje vseh vrst kožuhov.

Krznarstvo L. ROT

LJUBLJANA, Gradišče štev. 7.

Lokomobile vseh velikosti najmoderneje konstrukcije, parne žage, kompletne naprave, polnojarmeniki, krožne žage i. t. d., **remisehidsko orodje**, vse orodje za obdelavo lesa, **parne mlatnice**, poljedelski stroji in orodje, jeklene vile za gnoj i. t. d., **tirolski poljske železnice**, 600 mm razdalje, kompletne, s prekusnimi voziki, **tračnice**, za stavbene namene in industrijski tir, **pilnove in varilne cevi**, črne in podkane, **stavnice** in **konstrukcijsko železo**, **plodovino**, črno in pocinkano dobavlja takoj po konkurenčni ceni s skladišča Maribor.

Jugoslovansko importno in eksportno podjetje, Maribor, Trubarjeva ulica številka 4. Telefon interurban 82. 4711

Medjimurski konji!

Poltežki in čisto težki konji in kobile za vprego in odgoj za gospodarstva in tovarne stoje stalno za prodajo pod najkulantnejšimi pogoji pri **E. VAJDA, veletrgovinca s konji, ČAKOVEC, Medjimurje, Jugoslavija.**

Brzjavlj: Vajda, Čakovec. Telefon interurban 59, 4.

JULČI BEVK vd. MAČEK

DR. STANISLAV BEVK

POROČENA

Ljubljana - Brezje, junija 1923

Oglas.

(Nabavka zobi.)

Na osnovu navedenja Gospodina Ministra Vojnog Mornarice E. P. Broj 3.261 od 1. maja ove godine održat će se na dan 6. avgusta 1923 godine u 11. časova prepodne u Intendanturi Dravske divizijske oblasti u Ljubljani (kasarna Vojvode Mišića obj. XIV.)

prva javna usmena licitacija

za nabavku i isporuku 780.000 kg zobi, i to: za garnizion Ljubljana 10.000 kilograma Maribor 310 000 „ Celje 30.000 „ Slov. Bistrica 130.000 „

Isporka zobi po mesečnim partijama franko magacin intendantskih skladišta pomenutih garnizona do 25. novembra 1923 godine.

Kaucija polaže se u gotovom novcu ili vrednostnim papirima po odredbama čl. 88. zakona o državnem računovodstvu na dan licitacije do 10. časova prepodne na kasi Dravske divizijske oblasti u Ljubljani, i to: za garnizion Ljubljanski 55.000 dinara, za garnizion Mariborski 55.000 dinara, za garnizion Celje 5.500 din. i za garnizion Slov. Bistrica 23.000 dinara, ukupno 138.500 dinara.

Uслови po kojima će se ova licitacija izvršiti mogu se videti svakog dana pre i posle podne u kancelariji intendanture Dravske divizijske oblasti u Ljubljani i vojnog okruga u Mariboru, Celje i Komande mesta u Slov. Bistrici.

Svaki ponudjač (licitant) obavezan je, da na dan licitacije preda predsedniku komisije pismeno svedočanstvo nadležne trgovačke komore o svojim preduzi-mačkim sposobnostima kao i uverenje o tome, da je svoju radnju prijavio poreskim vlastima i platio porez za tekuće tromesečje.

Iz kancelarije intendanture Dravske divizijske oblasti E. Broj 9.905 od 27. juna 1923 god. u Ljubljani.

6727 Komanda Dravske divizijske oblasti.

Zahvala in objava.

Podpisani Franc Rom, bivši ravnatelj in restaurateur Grand Hotela Union v Ljubljani, naznanjam vsem ve-lećenjem svojim gostom, da se preselim iz Ljubljane in se jim ob tej priliki zahvaljujem za njihovo naklon-jenost s prošnjo, da mi ostanejo zvesti tudi v bodoče.

Ob enem naznanjam, da prevzamem 1. julija 1923. popolnoma renovirano svetovno znano

radio-termalno kopališče v Laškem pri Celju.

Veledenjem gostom bom nudil:

Prvovrstni restaurant kavarno in gostilno

Skrbel bom kot dolgoletni strokovnjak za najboljšo kuhinjo, najelegančnejšo postrežbo in prvovrstno za-bavo ter najfinišjo pijačo.

Vsak opoldan in zvečer KONCERT

v parku pred teraso, v slučaju slabega vremena se vrši v reprezentančni dvorani ali v restavraciji.

Priporočujoč se za obilen obisk belježim najodličnejšim spoštovanjem

Franc Rom.

Gospodična išče znanja v svrhu hrvatske kon-vrziacije.

Ponudbe pod »Konverzacija 6695« na upravo »Slov. Narod«. 6645

Premičnine in nepre-mičnine, srebrnina in zlatnina NAPRODAJ. Sv. Petra cesta št. 17, I. nad-stropje. 6701

Postovoljna dražba po-hišstva se vrši dne 2. ju-lija ob devetih dopol-dne pri špediciji Ran-zinger. 6690

Smrekovo skorjo čreslo in žaganje od mehkega lesa kupi večje množine S. PRAZNIK CELJE. Prosim oferte z vsemi po-goji. 6688

Vinograd na lepi točki v ljutomerskih goricah z drugim posestvom se radi družinskih razmer prodaja. Pojasnila daje: Karol Albrecht, Strmec-Ormož. 6713

Za malo trgovino

SE IŠČE (brez hrane in stano-vanja) DEKLICA POSTENIH STARŠEV. — Pismene ponu-bde na upravo »Slov. Narod« pod »Poštena/6563«.

Bukove in hrastove hlode,

prvovrstno, popolnoma zdravo, ravno blago brez grč, KUPIM. — Ponudbe na: Tršan & Gor-janc, Kranj. 6660

Enonadstropna hiša

v sredini mesta, s šestimi stanovanji in gostilniškimi lokali, pripravnimi tudi za kako drugo obrt. SE PRODA. — Ponudbe na upravo »Slov. Narod« pod »Lepa lega/6642«.

Iščem trgovski lokal

v mestu ali trgu, ozir. vzamem v najem pod ugodnimi pogoji dobro idočo, že vpeljano trgo-vino. — Prevzamem jo tudi z inventarjem. — Ponudbe pod »Najem 500/6726« na upravo »Slovenskega Naroda«.

H E N R I Svetlomodri crepe de chine samo Din 160 **KENDA** Mostni trg 17.

Mesta kot učenka

ZELI DEKLICA, stara 15 let, ki je dovršila meščansko šolo, v trgovino mešane stroke v me-stu ali na deželi. Je že nekoliko vajena ter ima posebno veselje do trgovine. — Naslov pove uprava »Slov. Narod«. 6638

Dr. Volavšek

ne ordinira

od 1. do 22. julija

KUPI SE vseh vrst okrogel les, popolnoma zdrav in brez napake, hrastovi in bukovji pra-gi običajne mere, smre-kovi brzjavni drogovji (mera 10/16 do 10/24, dolgi od 9 do 12 m) ter zdravo suho bukovovo orčje v kosih. Ponudbe na upravo »Sloven-skega Naroda« pod »Št. 6677«.

OTROŠKA **NOKA** **VITAL** **SLADOVIN** **KAKAO** **VITAL** **KREPILO ZA BOLNIKE IN REKONVALESCENTE** **VRHNE STANOVI** **NARAVNI PROIZVODI IZ ČISTOGA SLADA**

Gradbeno pod-jetje arhitekt V. Krainer & Co., Jesenice. STAVBNA VODSTVA: Ljubljana, Domžale, Zagreb. Izvršije privatne in indu-strijske stavbe, proračune, načrte, cenitve, posebni od-delek za arhitekturo. 6659

Lepa preproga,

(2,2 x 3,2 m) SE PRODA. — Pražakova ulica (hiša Tönies), III. nadstropje, levo. 6645

Vstopim kot kandidat v notarsko pisarno več-jega slovenskega kraja. Vprašati pod »Dr. juris/6647« na upravo »Slov. Narod«. 6701

Enonadstropna hiša z vrtom v Ljubljani SE PRO-DA. V hiši je uvedena gostil-niška obrt. — Naslov pove uprava »Slov. Narod«. 6245

Iščem kompanjona s 300.000 kronami ali več za industrijsko podjetje, oddaljeno 15 minut od kolodvoru, v lepem kraju. — Naslov pove uprava »Slovenskega Naroda«. 6445

Kontoristinjo, zmožno knjigovodstva, — ISCEM. — Oglasiti se od 6. do 7. ure zvečer Knezova ulica Sp. Šiška (Battelino). 6615

Posodim 200.000 Din in 100.000 lir, plačljivih v dinarjih, proti pupi-larni varnosti. Naslov pove uprava »Slo-venskega Naroda«. 6610

Soho s separatnim vhodom in električno razsvet-ljavo, išče dobro situiran pri-vatni uradnik, star 28 let. — Ponudbe je poslati pod »Št. 2930/6605« na upravo »Slovenskega Naroda«.

Prodaja se nekaj onrave za spalno sobo. Poizve se pri Antonu Va-ljavcu, gostilna, Sp. Šiška 87. 6607

Potrebujem žanarja (enega ali dva, ako hočeta biti »kupci«) za žago v popolnoma dobrem stanju na dve klinji in cirkulerko. Nastop takoj. — Dogovor ustmeno. — Ivan Av-senik, posestnik, Sv. Lucija, P. Begunje na Gorenjskem. 6626

Prodajalka,

dobro izurjena, stara 23 let, s posebno dobrimi spricavali-mi, ZELI MESTO V TRGOVINI MEŠANEGA BLAGA. Najra-je večji trgovini na deželi ali v kakem trgu. — Naslov pove uprava »Slov. Narod« pod »Dobra moč/6664«.

Lovska puška,

luksumo izdelana, popolnoma nova »Bock«-risarica (Büchs-flinte) z daljinsgledom 4 x, ka-liber 16 in 6,6 mm, s priljublje-nim SS 58½ nabojem, rasantna v strelu, se vsled selitve v ino-zemstvo za 1.300 lir PRODA. — Pismene ponudbe na upravo »Slov. Nar.« pod »Puška/6653«.

Krasno posestvo

NAPRODAJ. Hiša s petimi so-bami, klet, hlev, 5 goved, trije svinjski hlevi, šupa, kozolec z dvema predeloma (stanta), štiri orane nivi, pred hišo voda, ob glavni cesti, 30 minut od mesta. V hiši je trgovina z mešanim blagom ter dobro obiskana go-stilna čez ulico. — Naslov pove uprava »Slov. Narod«. 6404

Prave turške kose

neprekosljive ostrine, raz-lične bruse, dobre srpe dobite najceneje pri Sošterič, Petan & Erker, Ljubljana, Resljeva cesta 20 62 9

Gradbeno pod-jetje arhitekt V. Krainer & Co., Jesenice. STAVBNA VODSTVA: Ljubljana, Domžale, Zagreb. Izvršije privatne in indu-strijske stavbe, proračune, načrte, cenitve, posebni od-delek za arhitekturo. 6659

Vajenec

iz dobre in poštene rodbine, s primerno šolsko izobrazbo SE SPREJME v modni trgovini T. EGER, Ljubljana, Sv. Petra cesta št. 2. 6631

Tovorni auto

znamke »Praga«, 35/40 HP, 3 do 5 tonski, skoraj nov, za 80.000 Din NAPRODAJ. — Jugo-Auto, Ljubljana, Dunajska cesta 36. 6654

V najem se vzame

GOSTILNA ali RESTAV-RACIJA takoj ali pozneje na kakem prometnem kraju. Naslov pove uprava »Slov. Narod«. 4832

Cele opreme

za nevesto, in entlanje izdeluje točno in solidno novo-otvorjena izdelovalnica **P. Jančigaj,** Ljubljana, Resljeva cesta 29/1 levo

Stanovanje,

obstoječe iz dveh sob, kuhinje, predsobe in pritliklin ter nek-o-liko vrta, ODDAM DOTIČ-NEMU, KI MI POSODI 75.000 DIN. — Za obresti ima stano-vanje. — Ponudbe pod »Stano-vanje/6729« na upravo »Sloven-skega Naroda«.

PRODA SE villi podobna enonadstropna hiša

z dvema stanovanjema, zidana v švicarskem slogu, z vrtom, NA BLEDU, nedaleč od postaje. Cena nizka; stanovanje takoj na razpolago. — Več pove H. Privšek, Ljubljana, Miklošiče-va cesta 18. 6608

Hiša naprodaj

v Ratečah na Gorenjskem, od-daljena četr št ure od italijanske meje, tik šole in farnе cerkve. Pri hiši se nahaja hlev za 20 goved, zidani svinjski, v nad-stropju se lahko naredi deset lepih sob za letovišarje; pri-pravna je za vsako trgovino ali hotel. Lep sadni vrt (občinske pravice). — Naslov pove upra-va »Slov. Narod«. 6578

Tražl se ispitani strojar

za srednju parnu pilanu. Isti mora biti izučeni strojolar in tokar. Ponude kod uprave ovoga lista pod »Strojar 6628«. 6628

Tražl se ispitani dvoriteli

lokomobila za manji ugljenokop, koji je ujedno izučeni strojobra-var. Ponude kod uprave ovoga lista pod »Ugljenokop 6629«. 6629

Trgovski pomočnik

dobar detaljist se sprejme v špecerijsko trgovino v Ljub-ljani. Ponudbe na upravo Slov. Naroda pod **Detaljist 6557.**

ODDA SE radi selitve stara, znana, dobro-idoča GOSTILNA pri Rotu na Bohinjski Beli v bližini farnе cerkve in šole, oddaljena deset minut od ko-lodvoru in 20 minut od Blej-skega jezera. Jako obiskovana od letovičarjev in pripravana za vsako drugo obrt ali trgovino. Zraven spada: gospodarsko po-slojpe, velika klet, ledenica, sadni vrt, velik vrt za zelenja-vo in 1 ali 2 njivi. Odda se vse s popolnim inventarjem. — Po-nudbe nasloviti na: Alojzij Papler, Bohinjska Bela. 6627

Veliko tovarniško podjetje v Sremu išče za svoj kamnolom spremnega neoženjenega rudar-skega

nastojatelja

(Steiger) kateri je već u rudarskem mer-ništvu in zmožen izvršiti samo-stalno razmejivne posle. Ponudbe pod »Srem 6452« na upravo Slov. Naroda. 6452

Kupujem KUMNO

V VSAKI MNOŽINI. Ponudbe z vzorci in najnižjo ceno na LJUDEVIĆ SIRC, KRANJ. 6347

Sprejme se UČENEC

z dohtrimi šolskimi spricavali s 1. Julijem v elektrotehnični ve-letrgovini. Učna doba tri leta ter se mu da prispevek za hrano in stanovanje. — Ponudbe na: »Poštni predal 3«, Celje. 6465

Rabljene britvice

gillette, Mem itd. se sprejemajo v električno brušenje v drozeriji I. C. KOTAR, Ljubljana, Wolfova ulica 3. Zunanja naročila se iz-vršijo hitro in točno. 6113

Trboveljski premog in drva

stalno v zalogi vsako množino. **Družba ILIRIJA** LJUBLJANA, Kralja Petra trg 8. Telefon 220. 2243

Stanovanje,

obstoječe iz štirih sob, pritli-kin ter kopalnice, IŠČEM PROTI PRIMERNI NAGRA-DI. — Naslov pove: H. Privšek, Miklošičeva cesta št. 18, I. nadstropje, desno. 6625

V CELJU SE PRODA tik kolodvora ležeča HIŠA Z LEPIM VE-LIKIM VRTOM. Za več let oddam takoj v na-jem že 43 let obstoječo kovač-nico s pripadajočim stanova-njem. — Natančnejša pojasni-la pri: Dr. Avgust Kollaritsch, Celje, Askerčeva ul. 7. 6632

Kompanjona

z najmanj 100.000 dinarjev go-tovine IŠČE TRGOVEC Z LE-SOM. — Ima modern. popola-noma nov polnojarmenik, žago in posestvo. Jamstvo zagotov-ljeno proti vknjižbi na prvo mesto. — Ponudbe je poslati na upravo »Slov. Nar.« pod »Les-na industrija/6499«.

Krepka deklica,

poštena, ne pod 18 let stara, zmožna opravljanja domačih del in tudi nekoliko večja v šivanju, katere bi imela veselje do izučanja v špecerijski trgo-vini. SE SPREJME V BOLJŠI TRGOVSKI HIŠI NA DEŽELI proti prosti hrani in stanova-nju. — Ponudbe pod »Krepka 6517« na upravo »Slov. Nar.«.

Velika zaloga porcelana. posoda.

Emajlirana in luksuzna Priporoča se **Ana Kus** 3577 Ljubljana, Resljeva cesta 4.

Naprodaj imam več vil,

MALIH IN VELIKIH HIS s prostim stanovanjem in brez stanovanja, HISE Z OBRTJO, GOSTILNO IN INDUSTRIJSKA PODJETJA, PARCELE, GOZDOVE, TRGOVINE Z INVENTARIJEM IN S PRE-VZETJEM BLAGA, MLINE IN ZAGE, GRAŠČINE z arondiranimi zemljišči v Ljub-ljani in izven Ljubljane. Ugo-d-ne cene in ugodni prodajni po-goji! — Resni kupci naj se zg-lase: Hinko Privšek, Ljublja-na, Miklošičeva cesta št. 18, I. nadst., poleg sodišča. 6411

Šentjanski premog

se dobi po ugodnih cenah vsako množino. Prodajni urad šentjanskega premogokopa Ljubljana, Krekov trg 10. 6214

Gamsov čop.

pristnemu pre-senetljivo podob-n, s snežno-belimi resami, 15—17 cm dolge dlake, vse volj-nomehko komad 800 Din. Zlohtnega jelena čop dlaka dolga 15 cm, ponarejen 800 Din. Jelenov čop 12 do 15 cm 300 Din pošlje ob pri-poročenem naprej poslanem de-narju poštne in carine pristo Gembartbinderi Eduard Haupt-mann, St. Veit ad. Gien Nr. 3 Kärnten. Vprašanje priložite za-odgovor 3 dinarja.

Izvanredno popravljivi LOKOMOBILI

promptno sa stanice Zagreb i Ljubljana

Wolf	HP	Wolf	HP
1908	10/20	1914	62/80
1908	15/25	1920	70/100
1917	20/32	1913	85/120
1912	24/40	1912	100/150
1908	30/50	1919	130/150
1920	40/60	1908	150/200
1921	54/75	1916	350/480

Lanz HP Lanz HP
1912 10/20 1916 50/70
1912 15/25 1921 60/90
1917 20/30 1914 70/110
1918 22/35 1909 85/120
1912 26/42 1913 100/130
1912 34/49 1921 170/235
1914 38/57 1910 260/330

Vrščadi i samohodni lokomobili svih veličina. — Lokomobili-kotlovi 22, 32 qm. — Jednoga-dišni tvorničko jamstvo. Prvoraz-redno generalno popravljivi, savjesno iskušani. — Loženje svakim gorivom.

Braća Fischer d. d. Zagreb, Pantovčak 5.

Strošno lepenko prvovrstno Kontinental

(Kontinentallederpaape) dobavlja takoj v vsaki množini najceneje

Jos. R. Puh, Ljubljana, Gradaška ulica 22. Telefon 513.

Trstjezastroke

izdeluje in prodajo na debelo in drobno po najnižjih cenah. Pri večjih množicah znaten popust.

ANTON STEINER, Ljubljana, Jeranova ulica 13, Trnovo.

G. F. Jurasek Ljubljana Wolfova ul. 13

Uglašujem ter popravilam glasovirje in harmonije, specijelno strokovno in cenol

Kontoristinja

z daljšo prakso, večša slovena-ščine, srbohrvaščine in nemščine ter knjigovodstva in stenogra-fije. SE IŠČE ZA TAKOJŠEN NASTOP. Prednost se da oni, ki bi imela veselje tudi do prodaje v trgovini elektroteh-ničnih predmetov. — Ponudbe z navedbo zahtev in dosada-njega službovanja pod »Trajna služba 25—30/6466« na upravo »Slovenskega Naroda«.

Rogaška Slatina

Villa dr. Pečnik

Zdravniška penzija, sanatorij. Za bolne na notranji boleznih, za oslabele in odpočitka potrebne, za katarje pljučnih vrškov. Vsa moderna zdravila sredstva. Obilna izvršna hrana. Krasna južna lega. Prospekti. 4438

Delniško društvo

v Zagrebu Preradovića 2 TELEFON 23—88 BRZOJAVI: ASTRA.

Važno za industrijalce in poljedelce! Zahtevajte informacije in cenike!

Ogromna prihrana!

BENCIN

Kupimo vsako množino
starega svinca.
PUŠKARNA V KRANJU.
6394

Kupim MOTOR
2 HP, 300 V, istoimenski tok
in TRANSMISIJO.
FLORJANČIČ, Ljubljana.

Britvice,
že rabljene (Gillete, Mem itd.)
SE SPREJEMAJO V ELEK-
TRICNO BRUSENJE v dro-
geriji „Adria“, Ljubljana, Se-
lenburgova ulica 5. — Zunanja
naročila hitro in točno! 6283

Za večje trgovsko podjetje se išče

poslovodja

komercijalist

Ponudbe s kratkim opisom dosedanjega delovanja pod
ORGANIZATOR na Aloma Company, anon-
čna družba, Ljubljana, Kongresni trg 3.

Mislite
na
zimo!

In skrbite že poleti za zadostno zalogo
sadnih, sočnih in sadežnih sokov.
Samo

orig. Weckove konzervne steklenice

so tisočero preizkušene ter ob najnavadnejšem ravnanju jamčijo za
nepogojno stanovitnost. Zahtevajte cenovnik!

Razpošilja se sproti

Rudolf Ferch, Graz, Schmiedg 2.

HAMBURG
AMERIKA
LINIJA
in
UNITED AMERICAN LINES INC.

Simon Kmetec, Ljubljana,

Kolodvorska ulica št. 26.

Sprejema potnike v južno in severno Ameriko, izdaja
točna pojasnila in prodaja vozne listke.

ODHOD IZ LJUBLJANE VSAKI TEDEN.

Glavno zastopstvo za Jugoslavijo

J. G. DRAŠKOVIĆ Zagreb,

„B“ cesta pri državnem kolodvoru.

PODRUŽNICE: Beograd: Balkanska ulica 25. — Sušak: Jovo G.
Ivošević, Karlovska cesta 160. — Split: Ante Buić, Diklactanova
obala 13. — Gruž: Ivo Lovričević. — Bitoli: Gjorgje J. Dimitri-
jević & Komp., Bulevard Kralja Aleksandra 187. — Vel. Bečkerek:
Dušan Lj. Mihajlović, Trg Kralja Petra 4.

Potnike do Hamburga spremlja družbeni uradnik.

Gradbeno podjetje
Ing. Dukić & drug
Ljubljana,
Bohoričeva ulica 20

Industrijsko podjetje na deželi potrebuje

resnega vodjo

Potrebno poznanje gospodarstva na sploh; prednost
imajo oni, ki poznajo delo v opekarnah pri lokomobilah
itd. Ponudbe pod RESNOST na Aloma Company,
anončna družba, Ljubljana, Kongresni trg 3.

Posedništvo u Bačkoj

odmah kraj železniške stanice na kojem se nalazi jedan izvor mi-
neralne i za jedno lečilište potrebne zgrade već sazidane prodaje se
ili se iznajmljuje, eventualno se traži kompanjon. Po svedočbama
od Dr. Hanka, profesora na budimpeštanskoj akademiji stoji ovaj
izvor u pogledu sastojaka vode najbliže slanom kupatilu Kr. Jelisa-
vete u Budimu najme za kostobolju, reumatizam i u bolestima
poljnih organa.
Pobliže kod Schmelke, oglašni zavod, Novi Sad, Futoški put 2
Telefon 276. 6684

? Ali fotografirate ?

tedaj zahtevajte pri Vašem foto trgovcu samo nenadkrljivo

PLOŠČO, s katero ste zaščiteni od vsakega neus-
peha! Generalno zastopstvo in skladišče za SHS
ISO WEISS, ZAGREB, Palmotičeva ulica 66, veletrgovina
vseh fotografskih potrebščin.

Lokomobile Prekonizki
Lokomotive Ploščasti vozovi
Vozilski Okoliceja za poljske železnice
TRACNICE
ter vsakršen drugi material za poljske železnice
TOČNO IN CENOTAKOJ
s skladišča v Ljubljani ali Zagrebu
ZAHTEVAJTE PONUDBE!
Akcionarska družba za saobraćajne in železniške potrebe
Beograd, Zagreb, Subotica, Sarajevo
LJUBLJANA, KARLOVSKA CESTA
STEV. 30.

„POSEST“
Realiteta pisarna. — Obl. konces. posredovalnica
za nakup, prodajo in zamenjavo nepremičnin.
LJUBLJANA — POLJANSKA CESTA 12.
naznanja
cenjenim interesentom pisarno v Ljubljani
Poljanska cesta 12. otvoritev kjer prične poslovati
dne 2. julija 1923.
Za posredovanje nakupa, prodaje in zamenjave nepremičnin v TU- in
INOZEMSTVU — preskrbo in zamenjavo STANOVNIH, trgovskih in obrtnih
LOKALOV, osebnih in hipoteknih POSOJIL, UPRAVLJANJE MIŠ in posestev
ter vse tozadavne BREZPLAČNE INFORMACIJE, se vsem interesentom
najboljudejno priporoča.
Postojniški cestni
Železnica. Zmerne pristojbine.
Točna posredba.

Staroznana solidna tvrdka
FR. STUPICA, Ljubljana
trgovina z železnino, poljedelskimi stroji
in zaloga razstreliv

IMA STALNO V
ZALOGI
VSE
POTREBŠČINE
ZA
KMETOVALCE
OBRATNIKE
STAVBNIKE
INDUSTRIJCE
in ind.

Vreče,

RABLJENE IN DOBRO
OHRANJENE — KUPIM.
Jos. BAHOVEC, Ljubljana,
Sv. Jakoba trg št. 7. 410

Najstarejša slovenska
pleskarska in ličarska
delavnica

Ivan Bricej, Dunajska c. 10,
se priporoča. Izvršitev točna, cene
zmerne. 2530

Pozor!
Več otroških vozičkov,
kolesa z gumo

se po ceni prodajo že od 250 Din.
Ljubljana, Zvonarska ulica 1.

„Aikadont“

ZOBNA PASTA, USTNA
VOJA, ZOENI PRASEK.
D-bi se povsod.

Glavna založa drogerija
A. KANC, Ljubljana. 2964

ter gre tudi na deželo.
Ljubljana
Feliks Povše Tržaška c. 45

Teod. Korn, Ljubljana
Poljanska cesta št. 3.

Krovec, stebel, galanterijski in okrasni
krovec. Instalacije vedvodov,
Kupna strojevodov. Kopalnice in klesane naprave
Izdelovanje posod iz pločevine za
firnež, barvo, lak in med vsake
velikosti kakor tudi posod (škafle)
za konzerve.

Peter Semko

I. jugoslovanska barvarija,
Krajevstvo in strojarstvo
Ljubljana, Križevniška ulica 7.
Barva listje kože, katere izdeluje
v najmodernejše garniture. Pre-
vzema tudi vsa popravila v mo-
derniziranju.

Martin Žuran

sočni slikar
Ljubljana, Mestni trg 12
se priporoča slavni občinstvu za
vsa v to stroko spadajoča dela.
Izvršitev točna, cene zmerne.
5746

Rabljene
jutaste vreče
za moko

85 kg vsebujejo, in za otrobe 50 kg
vsebujejo, dobre, čiste in brez-
luknjaste kupi Winko Majdič,
valjični mlin, Kranj. 6000

Anton Steiner
mestni tesarski mojster
v Ljubljani

prevzame vsakovrstna tesarska
dela, kakor strešne stole, kupole,
stolpe, mostove, vrtno ulice itd.
Parna žaga z vsemi stroji za ob-
delovanje lesa. 1141

Velika zaloga klobukov in slam-
nikov se dobi pri

Franc Cerar

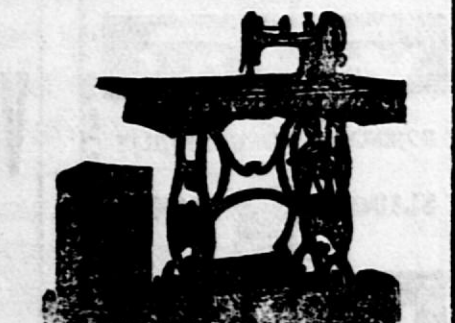
družba z o. z. tovarna v Ste-
bu pošta Domžale.

Prevzemajo se tudi stari klobuki
in slamniki v popravilo pri Ko-
vačevič i Trišan v Ljubljani, Pre-
šernova ulica št. 5.

Sprejemanje v sredo.

Zaloga v Celju, Gosposka ul. 4.

Pozor! Oglejte si

veliko zalogo ravno došlih šivalnih
strojev najcenejše vrste po zni-
žanih cenah, 10 letna garan-
cija. Ceniki na razpolago. Kolesa
za moške in ženske po nizkih
cenah, dokler traja zaloga. Se
priporoča za obilni obisk tvrdka
JOS. ŠELOVIN — ČUDEN, Ljubljana,
Mestni trg št. 13.

Odvetnik Dr. Jos. Mandić

je otvoril svojo

odvetniško pisarno

V PRAGI L, Staroměstské nam 13.

Poslovanje tudi v srbo-hrvatskem in slovenskem jeziku.

Aluminijevo in emailirano kuhinjsko posodo

železne potrebščine za stavbe, razna orodja za obrtnike, stroje za
poljedelstvo, štedilnike, vse vrste obličev in žag ter vse drugo v
železninsko stroko spadajoče blago dobite po znižanih cenah p
novo ustanovljeni tvrdki

Triglav, Stanko Florjančič, Ljubljana.
Sv. Petra cesta št. 33 (preje Menningerjev lokal).

Gamaufovo umetno gnojilo za cvetlice

je izborno učinkovito sredstvo, katero omogoči rastlini
do izredno bujnega razvoja in vzbudi v cvetu mnogo
intenzivnejšo nianso barve. Cena zavojčku Din 3—.

Razpošilja društvo

„Vrtnarska šola“ v Kranju.
Stalna zaloga: Herzmansky, Korsika, Urbanic in droge-
rija „Adria“.

CEMENT

Glavno zastopstvo za Slovenijo:

„CROATIA“: tvornica portland cementa d. d.

Zagreb — Podsused

„Beočinske fabrike portland cementa akc. dr.“

Beočin

Ljubljana, Beethovnova ul. 9.

Cene:

Croatia: Din 70-75 } izklj. embalaža franko vagon

Beočin: „ 73-20 } Ljubljana.

SLAMNIKE

vseh vrst prodaja po

20 % popusta

modni salon

Stuchly-Maške

Ljubljana, Zidovska ulica 3

Med dobrim najboljšim!

Pfaff Puch
šivalni stroji, vozna kolesa
za razni
rodbino in obrt novi modeli

Garancija za vse blago. Ugodne cene in plačilni pogoji.

IGNACIJ VOK
LJUBLJANA NOVO MESTO

Lastne hladilne naprave.

Lastna prodajna mesta v največjih
tržiščih inozemstva.

Vstreljeno divjačino

srne, divje koze, divje prešice, zajce, fazane, jerebice,
kljunčaje, divje rase

kupuje

vsak čas in vsako množino po najvišjih cenah od
oddajnih postaj

E. VAJDA

veletrgovina z divjačino

CAKOVEC, Medjimurje, Jugoslavija.

Telefon interurb. št. 59, 4, 3. Brzjaviti: Vajda Cakovec.

Večje love prevzamemo potom naših organov od lovišč.

Solidna in točna obračun. 3903

Hotel Štrukelj, Ljubljana

vogal Kolodvorske, Dalmatinove ulice

priporoča

40 novo opremljenih sob
po zmernih cenah.

Prostorna restavracija, krasen senčnat vrt.

JERNEJ ČERNE,
lastnik.

AND. JAKIL

tovarna kož in čevljev d. d.
prodajalna

Ljubljana, Poljanska c. 13

Bogato skladišče moških, ženskih in
otroških čevljev iz čistočnega boks
v usni bojni, gvozdene boksa
in rjane kravnice.

SOLIDNO DELO! NIZKE CENE!